

Tednik

Glasiilo Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

ŠT. 11 PTUJ, 18. marca 1966 CENA: 0,40 ND, 40 SD Letnik XIX.

ZBORI VOLIVCEV

Večina predlogov uresničljivih

Zbori volivcev, ki jih je razpisala predsednica občinske skupščine Ptuj za čas od 10. do 20. marca 1966, pa tudi zbori delovnih skupnosti. Je glavni namen slišati mnenja, pripombe in predloge občanov in članov delovnih skupnosti o vsebini osnutka predloga občinskega proračuna za 1966. leto, pa tudi na tolmachenja novega zakona o gozdnih in posejnih, ker mora po novem zakonu občinska skupščina sklepati o dodelitvi zasebnih gozdov v gospodarjenju gozdnemu gospodarstvu.

Prvi zbori so bili v nedeljo, 13. marca 1966, v 16 krajevnih skupnostih. V imenu občinske skupščine so se jih udeležili občinski odborniki, nekateri republiški poslanci in strokovni delavci občinske uprave.

Volivci so se v zadovoljivem številu udeležili zborov, ki so trajali tudi po več ur. Tudi na teh zborih se je pokazalo, da se lotevajo občani mnogih vprašanj bolj glede na izdatke, predvsem za zdravstvo in socialno varstvo ter za dejavnost krajevnih skupnosti, manj pa glede na možnosti, kako bi v ptujski občinski skupnosti dosegli vse dohodke, ki bi bili potrebni za uresničenje potreb in za odpravo vseh problemov.

V okviru izdatkov za socialno varstvo je bilo največ pripomb in predlogov glede socialnih podpor. Dosedanji sistem dodeljevanja podpor ne zagotavlja občinski skupnosti, da je z dodeljeno podporo res pomagala upravičenosti, ker se dogaja, da z njo temu ni vedno pomagano, temveč njegovi okolici, ki je sposobna, da bi si dohodke drugače pridobila kot s podporo ostarelemu ali socialno ogroženemu občanu. Razpravo je bilo mogoče razumeti tudi s te strani, da bi morali za boljše razmere ostarelega v družini bolj skrbeti za delo sposobni družinski člani, pa bi marsikje odpadla potreba po pomoči iz občinskega proračuna, ki bi jo sicer lahko porabili za druge humane namene.

Na večini zborov so občani dokazali, da imajo krajevne skupnosti premalo sredstev za vzdrževanje in urejanje komunalnih objektov. Predvsem so mislili pri tem na ceste ne glede na to, iz katerih proračunov jih financirajo, na razsvetljavo, na ureditev pokopališč itd. V večini krajevnih skupnosti si pomagajo s krajevnim samopripekvom, vendar kljub temu sredstva iz proračuna in ta sredstva ne zadoščajo za krajevne potrebe.

Po mnenju občanov je krivičen davek od samorodne trte, ker ta pridelke ne predstavlja nikakšne ekonomske pridobitve, prezrejo pa, da povzročajo šmar-

odločnega boja proti temu pridelku.

Več utemeljitev so imeli tudi v zvezi z upravičenostjo do deviz. Te dosegajo odkupna podjetja z njihovo živino, ki jo prodajajo inozemstvu. Kmetovalci bi si z doseženimi devizami nabavili potrebne kmetijske stroje, ne pa da si morajo nekateri nabavljati te stroje šele s kupljenimi devizami in s pomočjo raznih sorodnikov.

V zvezi z novim zakonom o gozdnih in posejnih nameni razumeti namena in vsebine tega zakona, ki jim pušča do gozdov pravno lastnino, pravico do gospodarjenja s prirastkom lesa pa daje gozdnemu gospodarstvu.

Po mnenju občanov so določila tega zakona najbolj kruta v tem, da ne morejo več starši — lastniki gozdov, dati lesa za graditev hiš in prvi svojim otrokom, temveč morajo celo otroci ta les kupiti od gozdnega gospodarstva. Odkupnina lesa po njihovem ni v pravičem razmerju z zneskom, ki ga dobi lastnik lesa. Usluga gospodarjenja in trgovanja z lesom nikakor ne more predstavljati polovice vse vrednosti lesa.

Ostali zbori bodo v nedeljo, 20. marca 1966, zbori delovnih skupnosti pa so tudi med tednom. Nedvomno bodo tudi z njih prinesli udeleženci mnogo pripomb in predlogov v zvezi z gospodarjenjem v ptujski občini v 1966. letu.

Program dela Ob. SS Ormož

Na zadnjem plenumu Občinskega sindikalnega sveta Ormož so navzoči med ostalim obravnavali in nato sprejeli program dela občinskega sindikalnega sveta za letošnje leto. Celotno delo občinskega sindikalnega sveta bo potekalo letos v štirih komisijah. Komisija za gospodarstvo bo spremljala gibanje gospodarstva v občini. Spremljala bo produktivnost, ekonomičnost, rentabilnost poslovanja po tromašjih, skratka, celotno gospodarsko poslovanje v delovnih organizacijah. Komisija bo sproti opozarjala delovne organizacije na napake, slabosti in pomanjkljivosti. Svoje ugotovitve bo posredovala občinskemu sindikalnemu svetu. Nadalje bo komisija preučevala sistem nagrajevanja po delu. Naloga komisije je, da izdela izčrpano analizo o delitvi osebnih dohodkov, da sestavi najprimernejša merila in metode v politiki delitve dohodka. Na plenumu je bilo poudarjeno, da je treba posebno pozornost posvetiti nagrajevanju po učinku ter vprašanju nagrajevanja strokovnega kadra.

Komisija za samoupravljanje in samoupravne akte ima nalogo, da s pravno službo občinskega sindikalnega sveta organizira seminar pod naslovom »Samoupravljanje in samoupravni akti«. Namen seminarja bo nuditi samoupravnim organom ustrezno pomoč pri izdelovanju samoupravnih aktov. Na seminarju bodo obravnavane tudi priprave na volitve v delavske svete in upravne odbore. Komisija za samoupravljanje bo predložila plenumu ObSS analizo delovnih enot. Komisija mora ugotoviti stanje poslovnih enot, ekonomsko stanje, organizacijo dela, vpliv ekonomskih enot na matična podjetja, delitev osebnih dohodkov. Naloga komisije je, da obravnava in reši številne probleme v samoupravljanju in da prepreči vse tiste težave,

ki ovirajo samoupravljanje v delovnih enotah. Komisija bo temeljito in vsestransko preučila vlogo, položaj in metodo dela sindikalnih podružnic v delovnih organizacijah.

V letošnjem juniju bo plenum občinskega sindikalnega sveta analiziral pravilnike in se zanimal, kako se uveljavljajo v praksi statuti delovnih organizacij. Plenum bo med ostalim tudi ocenil politično delo sindikalnih podružnic na področju oblikovanja in izpopolnjevanja delovne zakonodaje, njihovo reagiranje in ukrepanje v primerih kršenja samoupravnih aktov. Nadalje bo analiziral rezultate in pojave ob prvi obvezni rotaciji direktorjev in vprašanje, kako tečejo nadaljnje priprave za rotacijo vodilnih kadrov v delovnih organizacijah. Z neposrednimi proizvajalci bo treba organizirati razgovore in posvetovanja o uveljavljanju statuta delovnih organizacij v praksi.

Izvršni odbor ObSS bo obravnaval problem časne nezaposlenosti v občini in zaposlovanje delavcev v tujini.

Nadalje bodo preučili vlogo, vsebino dela in materialni položaj Delavske univerze Ormož. Potrebno je ugotoviti, kako je DU sestavila program za usposabljanje neposrednih proizvajalcev. Seznaniti se je treba, kakšen je odnos delovnih organizacij do družbenopolitičnega izobraževanja. Kako delovne organizacije gledajo na strokovno izobraževanje zaposlenih in kakšni so pogoji zaposlenih za individualni študij. O bistvenih ugotovitvah bo razpravljalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. Strokovno izobraževanje zavzema vedno pomembnejšo vlogo v današnjem hitrem gospodarskem razvoju. Le dober strokovnjak je lahko dober proizvajalec in upravljalec.

SEJA SKUPŠČINE OBCINE PTUJ

v ponedeljek, 21. marca 1966
Predsednica skupščine občine Ptuj je sklicala za 21. marca 1966 skupno sejo občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti v dvorani občinske skupščine v Ptuj, Miklošičeva ulica 14, s pričetkom ob 8. uri zjutraj z naslednjim dnevnim redom:

1. Obravnava analize dosežnega razvoja in problemov družbenih služb v občini Ptuj v letu 1965.
2. Obravnava statuta nekaterih delovnih organizacij.
3. Dopolnitev ustanovitvenih aktov zavodov, katerih ustanovitelj je občina Ptuj.
4. Odlok o prenehanju veljavnosti odloka o dodelitvi stanarin in o gospodarjenju s stanovanjskim fondom v občini Ptuj.
5. Sklepanje o prenehanju medobčinskega gozdnega sklada Maribor in o prenosu sredstev tega sklada.
6. Sklepanje o pritožbi zoper sklep sveta osnovne šole »Tone Znidarica« Ptuj v zvezi z imenovanjem ravnatelja te šole.
7. Imenovanje predstavnikov občine v delavski svet komunalnega podjetja Ptuj.
8. Soglasje k imenovanju v. d. direktorja Zavoda »Olge Megličeve« Ptuj.
9. Poročilo Tovarne Avtoopreme Ptuj o izvršitvi ukrepov po priporočilu skupščine občine Ptuj z dne 25. decembra 1965.
10. Predlogi in vprašanja odbornikov.

PRIPRAVE NA KONGRES SZDL SLOVENIJE

V občini Ormož se intenzivno pripravljajo na kongres SZDL Slovenije. Priprave so se začele s krajevnimi konferencami. Na teh in na občinski konferenci so člani SZDL in njihovi delegati sproščeno, resno in temeljito razpravljali o problemih nadaljnega razvoja občine. Vsebinske razprave v občinski organizaciji obvezuje delegate, da na kongresu spregovorijo zlasti o vlogi SZDL in problemih kmetijstva.

SZDL se je v preteklem obdobju afirmirala ne le kot najbolj množična politična organizacija, ampak tudi kot stvarna politična sila, ki je sposobna reševati najtežje probleme in naloge. Z intenzivno dejavnostjo na vseh področjih družbenega in gospodarskega življenja se občinska organizacija SZDL oblikuje v najširši samoupravni mehanizem občanov. Zavedamo se, da se nahajamo šele na začetku tega procesa in da bo treba v nadaljnji graditvi naše organizacije izvršiti obsežno politično in organizacijsko delo. Treba je ustvariti sistem prestega in vsebinsko bogatega kontaktiranja z občani. Oblik sestajanja občanov (konference in tribune SZDL, zbori volivcev in občanov) imamo dovolj. Treba jih je bolj pogosto uporabljati in vsebinsko boljše pripraviti. Krajevne organizacije SZDL morajo skrbno spremljati probleme družbenega in gospodarskega razvoja svojega področja ter na množičnih sestankih ustvarjati javno mnenje in

predloge za reševanje teh problemov. Stiki z občani ne morejo imeti samo funkcije obveščanja, ustvarjanja predlogov in mnenj; temveč predvsem političnega mobiliziranja množice v boju za nadaljnji razvoj in družbenem in gospodarskem področju.

Občina Ormož je izrazito kmetijskega značaja in zaradi tega se ukvarja občinska organizacija SZDL v prvi vrsti s kmetijstvom družbenega in zasebnega sektorja. Reforma je z vso ostrino tudi v kmetijstvu postavila zahteve po večji produktivnosti, racionalizaciji, modernizaciji in boljši organizaciji proizvodnje. Ni dilem med družbenim in zasebnim sektorjem, vendar sta gospodarska stabilnost in razvoj družbenega sektorja zlasti v naših razmerah predpogoj, da prek kooperacije vplivamo na urejanje, modernizacijo in intenziviranje proizvodnje tudi v zasebnem sektorju.

Pri določevanju družbenih obveznosti bi morali misliti o tem, kaj sploh kmečko gospodarstvo prenese ne le v republiškem povprečju ampak tudi v posameznih regijah. Zakon o kmečkem zavarovanju na primer po svojih zahtevah presega finančno zmogljivost večine kmečkih gospodarstev v Ormoški občini. Nerealne in previšoke zahteve, ki nudijo manjše pravice kot doslej, spravljajo zasebni sektor v še bolj nemogoč položaj.

TE DNI PO SVETU

Težki dnevi v družini severnoatlantskega pakta

Nova francoska mina

Članice severnoatlantskega pakta so na sestanku v sredo obravnavale najnovejše sklepe francoskega predsednika de Gaulle o spremembah v dosedanjih odnosih v tej blokovski obrambni organizaciji, ki pravzaprav pomenijo konec zanjo. Očitno je namreč, da bi v primeru, da sprejmejo francoske zahteve, od obrambne organizacije v letih 1950/1966 ne ostalo skoraj nič. Predvsem pa bi bili hudo prizadeti ameriški načrti v Evropi.

De Gaulle že nekaj let sem imenujejo »strašnega otroka« zahodnih zaveznikov. V prizadevanjih, da bi Franciji povrnili nekdanji ugled in slavo, je predsednik de Gaulle razvil idejo o evropski domovini neodvisnih dežel, s čimer je odklonil vse vrste tako imenovanih mednarodnih organizacij, kjer se suverenost dežel počasi razblinja. Združevanja naj bi temeljila na medsebojnih pogodbah, ki pa bi zagotavljala nacionalno svojstvenost in proste roke v odnosu do tretjih partnerjev.

Takim načrtom se upirajo Američani in ob podpori Zahodne Nemčije in večkratnem priknavanju Britanije uveljavljajo politiko »skupne usode«, ki povezuje članice v odnosu na »komunističen vzhod« in njegova hotenja. Seveda se ta ameriška skrb kaže v znanem strateškem obkoljevanju socialističnega sveta v Evropi in Aziji, predvsem pa ob nosilcev SZ in Kitajske. Dejstvo, da skuša Washington na pobudo Moskve ohraniti znosne ameriško-sovjetske odnose in da se temu odločno upira Kitajska s svojimi »bojevitimi gesli« o dokončnem obračunu z imperia-lističnim svetom, četudi na račun atomske vojne, ne spreminja načrtov ameriških strategov.

Atlantski pakt je člen protisocialistične verige, ki sega prek južnega krila NATO, tj. čez Grčijo in Turčijo, čez Iran in Pakistan v območje pakta za Jugovzhodno Azijo (SEATO) in dalje do ameriških oporišč na Japonskem. Od tod tudi odloč-

nost, da ZDA za vsako ceno ostanejo fizično navzoče tudi v Južnem Vietnamu. Znano je tudi, da se je Britanija v bistvu umaknila v območje »vzhodno od Sueza« v korist bogatejše Amerike, vendar tako, da še naprej sodeluje in ima zagotovljene določene obveznosti, koristi in pravice.

To obkoljevanje seveda umelno vzdržuje mednarodno napetost. De Gaulle je take načrte v praksi odklonil v trenutku, ko je navezal diplomatske stike s Kitajsko in napovedal tudi tesnejše sodelovanje z Vzhodom. Najnovejši sklepi v Parizu, naperjeni proti NATO, so le posledica take francoske politike. Francoska vlada sedaj zahteva:

- razpuste naj vse organe NATO, kjer sodelujejo častniki raznih narodnosti (tako imenovani nadnacionalno združeni organi), tako da bi Francija postala spet povsem svobodna;
- ti organi naj v prihodnje ne delujejo na francoskem ozemlju (oporišča v Franciji, ki so pod nadzorstvom ameriških oboroženih sil, naj preidejo pod francosko poveljstvo, da bi imela francoska vlada popoln vpogled, kaj se dogaja v njeni hiši);
- glede francoskih sil v Zvezi niti republiki Nemčiji naj bi sklenili posebni francosko-nemški sporazum.

Večji del članic NATO ne želi, da bi organizacijo razpustili, četudi ne nasprotujejo reviziji. Če bo Francija vztrajala pri svojem, se bo seže NATO moral preseliti iz Pariza na sever, prav tako vsa tuja oporišča v okviru organizacije, vojaška skladišča in druge naprave. Zato nekateri krogi v ZDA že napovedujejo NATO — breza Francije. Seveda bi pri tem dosedanja povezana veriga počila na precejšnjem prostoru. Tega pa si večina ne želi. Zato bo skušala ublažiti francoske zahteve in jih omejit na zmerno revizijo. Ne kaže pa, da bi predsednik de Gaulle popustil.

Drugi dogodki

POOBLASTILA SUKARNU

Predsednik Indonezije Sukarno je te dni izročil vrhovnemu poveljniku vojske vsa pooblastila, da zaduši nemire in zagotovi državno trdnost in suverenost. Obenem je privolil, po vsem se doč na pritisk desničarskih krogov v armadi in desničarske mladine, da prepovedo KP Indonezije. Na drugi strani poročajo, da je bilo doslej ubitih več kot 200.000 pripadnikov partije in tistih, ki so jih za take razglasili.

General Suharto je sicer izjavil, da ne bo dovolil, da bi v deželi prevladala desnica, pa tudi ne skrajno levičarski nazori. Omenil je tudi, da svojo nalogo opravlja v imenu predsednika Sukarna. Le-ta je v sredo znova odločno izjavil, da je on predsednik po redno izvoljeni poti v skupščini, da se ni odrekel predsedništva, kot to namigujejo mnogi krogi na zahodu, in da so opolnomočja, ki jih je dal Suhartu, lečasne narave. Vendar prevladuje mnenje, da je predsednik postal ujetnik generalne desnice, ki edino še upošteva — zaradi javnosti — velike predsednikove zasluge za indonezijsko neodvisnost.

Pričakujejo, da se bo položaj, ki je tako napet od poizkusa prevrata do obračuna s KP Indonezije, rahlo umiril. Vendar spor, ki se je pričel s Kitajsko zaradi tesnih stikov KPI s Pekingom, traja še naprej in se bo kvečjemu še zaostril.

ITALIJA IMA SPET VLADO

Italija je dobila po daljši krizi svojo vlado levega centra z dosedanjim predsednikom Aldom Morom na čelu. Res je sicer, da je moral mandat sprejeti zaradi trenj med raznimi skupinami znotraj krščanskodemokratske stranke tudi dva predstavnika desnice, vendar se znanemu desničarju Scelbi, nekdanjemu notranjemu ministru, ni posrečilo, da bi se vrnil v vlado. Proti njemu so soglasno nastopili tudi koalicijski partnerji socialni demokrati, socialisti in republikanci.

Računajo, da bo sedanja vlada trdnjša. Socialisti so si zagotovili eno ministrstvo več. Razgovori o minimalnem koalicijskem programu so ugodno potekali, zato je skupščina tudi potrdila vlado. Pri tem naj omenimo, da ugodno potekajo razgovori med socialisti in socialnimi demokrati o združitvi, četudi ta pojav ni vseh niti krščanski demokrati niti drugim desničarskim strankam.

POMAGAJMO INDIJI!

Nekoliko pozno smo se spomnili na zbiranje prispevkov za pomoč prijateljskemu indijskemu ljudstvu, ki je v hudi stiski zaradi strahotne lakote. V nekaterih deželah so že zbrali izdatna sredstva s prostovoljnimi prispevki. Naš zvezni izvršni svet je že konec februarja sklenil dodeliti pomoč Indiji v hrani za milijon dolarjev. Kot država smo tako pokazali svojo mednarodno solidarnost. Pokazimo jo sedaj še posamezno, tako kot so jo ljudje drugod po svetu, ko smo bili mi v stiski.

Poročila o lakoti v Indiji v dnevnem tisku in po televizijskih sprejemnikih so grozljiva. Besede so pretresljive, še bolj pretresljive in grozljive pa so fotografije. Na slikah vidimo sestradane skelete izrpanih otrok, mater in starcev. Ob pogledu nanje čuti človek notranjo bolečino, predvsem takrat, ko se globoko zamisli.

V Indiji živi nad 450 milijonov prebivalcev. Ljudje v tej deželi živijo ob normalnih letinah na robu lakote in je za njih sleherni slaba letina tragedija in grožnja, da bo na milijone ljudi umrlo od lakote. Letošnja slaba letina, ki je posledica strahotne suše, je zdaj že druga po vrsti. Za Indije je riž osnovna hrana, ki ga indijskim množicam katastrofalno primanjkuje. V življenjski nevarnosti je skoraj tretjina indijskega pre-

»Tednik« iz »Ljaja« pod tem imenom od 24. novembra 1961 dalje po sklepu občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož — izdaja zavod »Ptujski tednik«. Ptuj Odgovorni urednik: Anton Bauman — Uredništvo in uprava: Ptuj. Heraja Lacka 2 — Tel 156 Stev. tekočega računa: NB 524-3-72 — Tiska tiskarna Mariborskega tisk. Maribor. — Rokopisov ne vračamo. — Celoletna naročnina 20 ND, za inozemstvo 40 ND.

Pomanjkanje nekaterih umetnih gnojil - največji problem

PRIPRAVE NA SPOMLADANSKO SETEV

Pri spomladanski setvi na ormoškem območju bo sodelovalo nad 50 traktorjev. Zadruga in zasebni kmetovalci si morata biti najboljša prijatelja. Zasebna kmetijska proizvodnja izdatno dopolnjuje družbeno.

Priprave na spomladansko setev so na območju občine Ormož v polnem teku. Kmetijski kombinat je letošnji spomladanski setvi posvetil posebno skrb. Za pravočasno in kakovostno setev so potrebne obsežne priprave, posebno pri uvajanju kolobarja. Zasebno in lastno kmetijsko proizvodnjo je treba zagotoviti z zaščitnimi sredstvi, umetnimi gnojili in s semenskim materialom. Težava je le v pomanjkanju nekaterih umetnih gnojil.

Na območju občine je približno 4000 večjih in manjših zasebnih gospodarstev, ki se bolj ali manj ukvarjajo s kmetijstvom. Tudi za te zasebne obdelovalne površine je zadruga poleg lastnikov zemlje odgovorna, da bodo obdelovalne površine dobro obdelane, zasejane s kakovostnimi sortami in da bodo kulture pravočasno in učinkovito zaščitene pred nalezljivimi boleznimi in škodljivci. Kmetijska zadruga Ormož nudi zasebnim kmetovalcem vsestransko pomoč s traktorskimi uslugami, za njih izbira semenski material, nudi strokovno službo in drugo.

Naloga zasebnega in družbenega kmetijstva je pridelati čim več kakovostnih in na zunanem ter notranjem tržišču iskanih pridelkov.

To pa je moč doseči le z maksimalno uporabo agrotehničnih sredstev. Nekateri zasebni kmetovalci nimajo dovolj razvite materialne osnove, da bi svoje zasebno kmetovanje postavili na noge, na drugi strani pa odklanjajo sodelovanje z zadrugo. Tako gospodarjenje ne vodi k napredku in je v nasprotju z načeli gospodarske reforme. Pridelati čim več, to je naloga vseh. Nakup drobne mehaniza-

cije (enoosnih traktorjev, ročnih kosilnic) bo znatno olajšal dosežanje fizično delo kmetovalcev.

Kmetijske zadruge še niso v stanju, da bi ob konicah del nudile pravočasno dovolj traktorskih uslug zasebnim kmetovalcem. Zato bo drobna kmetijska mehanizacija zasebnikov dopolnjevala družbeno.

Kmetijska zadruga Ormož ima približno 1250 hektarov poljedelskih površin in letošnje spomladski bodo zasejali 390 hektarov kulture in od tega bo 200 hektarov kulture za zrnje, na ostalih površinah pa bo zasejana kultura za silos. V laboratoriju je bila pregledana zemlja tistih njivskih površin, ki so namenjene za spomladansko setev. Analiza je pokazala dobro založe-

nost zemlje s hranilnimi snovmi. Zato bodo povprečno porabili le 1150 kilogramov umetnih gnojil po hektaru ali nekaj manj kot lani. Na novo kupljenih površinah bodo porabili več umetnih gnojil zaradi slabe založenosti hranilnih snovi v zemlji.

Letos se se izognili jarin zaradi rje in spomladanskih poplav. Poleg kulture bodo spomladski zasejali tudi 47 hektarov obdelovalnih površin z deteljno travnimi mešanici na odročnih parcelah.

Temeljite in vsestranske priprave na spomladansko setev na ormoškem območju. Nekateri zasebni kmetovalci so za spomladansko setev pripravili površine in le čakajo na ugodnejše toplo vreme. Rez in prvokop v vinogradih sta opravljena. Pričelo se je spomladansko škropljenje sadnega drevja, katerega opravljajo škropilne ekipe kmetijske zadruge in nekateri zasebniki. D. R.

IZDELKI TAP ZA DOMAČE POTREBE IN ZA IZVOZ

Tovarna avtoopreme Ptuj je obdržala tudi po reformi ves program za izdelavo izdelkov za domači trg. Znano je, da je zaglaga ta tovarna že prej TAM Maribor, IMV Novo mesto, TOMOS Koper, Avtomontaža Ljubljana in nekaj manjših podjetij v Sloveniji ter Crveno zastavo v Kragujevcu, FAP Priboj, 11. oktober Skopje, Zmaj Zemun, Ikarus Zemun, Pretis Sarajevo in druga podjetja z opremo za osebne avtomobile, kamione, avtobuse in mopede. Vsaj 50% proizvodov proda tovarna za trgovsko mrežo grosistom, kot so Slovenija avto, Ferromoto Maribor, Trgoavto Koper ter nekaterim podjetjem v Hrvaški, Srbiji, Bosni in Makedoniji.

Vzporedno z izdelavo za domači trg so začeli pri TAP misliti tudi na izvoz, kar bo prej ali slej vplivalo na zmanjšanje števila prejšnjih vrst izdelkov in na uvedbo novih izdelkov, za katere se bodo pogodbeno vezali z inozemskimi kupci oziroma kooperanti. Dosedanji kontakti z inozemskimi kupci so pokazali, da se ti najbolj zanimajo za take vrste izdelkov, na katerih je mnogo ročnega dela, ki ga ne more rentabilno izvršiti niti njihova visoka mehanizacija, oziroma za dela, ki jih niti ni mogoče rentabilno mehanizirati. Pogoj, ki jih nudijo, so za TAP Ptuj precej težki, ker zahtevajo kljub temu določeno osnovno tehnično opremljenost. To si bo morala tovarna šele nabaviti, če se bo vezala na večjo pogodbo in na daljši čas. Dosedanja naročila so bolj poskusna s proizvodne plati. Izvršitev teh kaže na dobro voljo tovarne ob pogojih, ki jih postavlja s pogodbo Jugobanka Ljubljana, storiti vse, kar je mogoče in se uveljaviti tudi na svetovnem trgu. Gre za razne rezervoarje za goriva, glušnice in druge iz pločevine, kjer je potrebnega mnogo varjenja in ročnega dela. Za te izdelke se zanimajo predvsem tovarne avtomobilov v Zahodni Nemčiji in v Avstriji. Z bližnjimi avstrijsko firmo ima tovarna kooperacijsko pogodbo, ki lahko koristi TAP Ptuj tako z izmenjavo izdelkov kot tudi strokovnih izkušenj.

MANJ ŽITARIC IN VEČ KRMSKIH TER INDUSTRIJSKIH RASTLIN

V zadnjih letih ugotavljajo gospodarstveniki v ptujski občini, da se večja iz leta v leto pridelek krmskih rastlin in da ta skoraj dosegajo pridelke žit v kmetijstvu kot celoti, v družbenem sektorju pa je pridelok žit daleč zaostal za pridelkom krmskih rastlin. Enako ugotavljajo, da je več pridelka industrijskih rastlin kot vrtnin, zlasti v lanskem letu, ko je bilo industrijskih rastlin skoraj enkrat več kot vrtnin.

Občutnega zmanjšanja količin pridelka v rastlinski proizvodnji, predvsem pri krompirju, koruzi in sadju, ni mogoče pripisati samo neugodnim vremenskim razmeram, temveč tudi ekonomskim, ki slijo kmetijska gospodarstva in kmetovalce, da zmanjšujejo površine na škodo rži in koruze, povečujejo pa na korist industrijskih in krmskih rastlin. Tudi ni slučajna ugotovitev Kmetijskega kombinata Ptuj, da bi bil pri kombinatu, pa tudi pri zasebnikih večji interes za pridelke koruze, če bi bile na območju ptujske občine vsaj ena sušilnica za koruzo primernih kapacitet. Ta bi bila dobrodošla farmi bekonov, pa tudi vsem rejcem svinj v kooperaciji, ki so navezani na domači pridelok koruze za to vrzelo.

Na drugi strani ugotavljamo, da se čuti na območju ptujske občine znatno večji interes za živinorejo kot prejšnja leta. Lanskoletno povečanje živinorejske proizvodnje v družbenem sektorju za okoli 42,6 odstotka ni slučajno. Ugotavljamo ga tudi pri kooperantih in zasebnih kmetovalcih. Več je goveda, manj pa svinj v zasebnem sektorju, na družbenem sektorju pa je obeh več, zlasti pri kmetijskem kombinatu in pri kmetijskih zadrugah.

Zelo zaskrbljujoče je tudi sadjarstvo. Na prste bi lahko prešteli tiste kmetovalce v občini, ki so obnovili sadonosnike namesto propadajočega starega sadnega drevja in bolnih sadnih dreves, ki so premalo ali nepravilno očiščena. Sadjarstvo je daleč zaostalo za vinogradništvom, oboje pa je prehitela živinoreja.

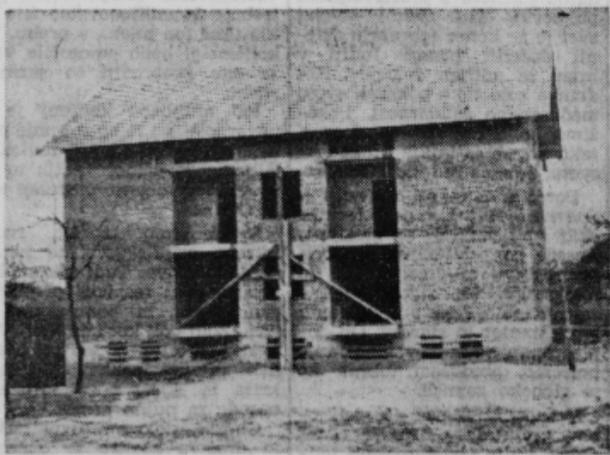
Svet za kmetijstvo pri občinski skupščini Ptuj si prizadeva opozoriti javnost na te probleme. Na nedavni seji obeh zborov skupščine so bili predloženi ti problemi tudi odbornikom občinske skupščine. Po njihovem mnenju je moralo priti do takšnega stanja, saj niso imela kmetijska gospodarstva pa tudi ne zasebni kmetovalci možnosti in sredstev za investicije za obnavljanje. Kmetijski kombinat Ptuj se je lotil obnavljanja sadonosnikov in vinogradov na svojem območju, vendar je tudi moral ob tem vgrizniti marsikatero kislino jabolko, da je lahko izpolnjeval svoj obnoveni načrt ob lastnih sredstvih in kreditih.

Več kot sicer je v zadnjem času razprav o nujni pomoči kmetijstvu. To so poudarili tudi najvišji politični funkcionarji in zato pričakujejo tudi kmetovalci iz ptujske občine skupno s kmetijskimi organizacijami na tem območju ustrezne zakonite ukrepe, da bo kmetijstvo dejansko šlo korak za korakom bliže izboljšanju razmer v kmetijski proizvodnji v obeh sektorjih kmetijstva. V. J.

Po spremembah v zvezi z reformo je ostal tovarni pretežni del strokovnega kadra, kolikor ga tovarne ob sedanjih naročilih lahko zaposluje. Možnost zaposlovanja naših strokovnih delavcev v inozemstvu je segla tudi med zaposlene v TAP. Večinoma so si našli mesto v kovinsko predelovalni industriji. Tovarni pa se še vedno prijavljajo v zaposlitev nove delovne moči, da lahko vztrajali sproti izpolnijo. Škoda je le, da nima tovarna več stanovanjskih možnosti, da bi sprejela tudi reflektante od drugod, ki bi kolektivno ustrežati po svojih kvalifikacijah in delovnih izkušnjah. V. J.

FOTO ZAPISEK

Na Polenškaku gradijo četverček

Kot trdijo nekateri prebivalci s Polenškaka, bo z zgraditvijo štiri-stanovanjskega bloka na Polenškaku rešen stanovanjski problem. Nova stanovanja bodo namenjena predvsem učiteljem. Sola na Polenškaku ni popolna osemletka, zato učenci višjih razredov obiskujejo pouk pri Tomažu, precej pa jih hodi tudi v Jursince. Četverček bo letos predan namenu. Zgrajen je približno 30 metrov od sole in daje lep zunanji videz temu kraju.

VIKTOR MAKOVEC:

Stanovanjska reforma in komunalno gospodarstvo v občini Ptuj

III.

3. Subvencioniranje stanarin Kot je bilo v prejšnjih izjavah navedeno, bodo stanarine do leta 1970 subvencionirane iz družbenih sredstev. Stanarine se bodo subvencionirale iz 4-odst. stanovanjskega prispevka, ki ga od letos naprej v celoti obdržijo delovne in druge organizacije. Zato bodo morale organizacije odvajati določeni del teh sredstev na poseben račun pri službi družbenega knjigovodstva, in sicer toliko, kolikor to določi občinska skupščina z odlokom.

Da bi lahko občinska skupščina določila, koliko morajo delovne in druge organizacije odvajati za subvencioniranje stanarin, je bilo potrebno na eni strani ugotoviti, koliko znaša 4-odst. stanovanjski prispevek v občini, na drugi strani pa, koliko sredstev je potrebno zbrati za subvencioniranje stanarin za leto 1966.

Izračuni so pokazali, da znaša 4-odst. stanovanjski prispevek v občini za leto 1965 skupaj 582 milijonov starih dinarjev. Na novo določena stanarina bo po še nepopolnih podatkih znašala za stanovanja v družbeni lastni okrog 450 milijonov starih dinarjev. Za subvencioniranje bo tedaj po predvidevanjih potrebno zbrati okrog 230 milijonov dinarjev. Zato je občinska skupščina z odlokom določila, da morajo delovne in druge organizacije izločiti od obdržanega stanovanjskega prispevka 40 odst. sredstev za subvencioniranje stanarin v letu 1966.

4. Stanovanjska podjetja Do uveljavitve stanovanjske reforme so gospodarili s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni hišni sveti. Temeljni zakon o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni uvaja za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami posebne gospodarske organizacije — stanovanjska podjetja. Izhodišče zakona namreč je, da se s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni gospodarijo po načelih gospodarskega poslovanja. To pa je mogoče uresničiti le tako, da se gospodarjenje s stanovanjskimi hišami poveri posebnim gospodarskim organizacijam — stanovanjskim podjetjem.

Predmet poslovanja takega stanovanjskega podjetja je v prvi vrsti investicijsko in tekoče vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj, ki so v skladu stanovanjskih hiš. Podjetje bo oddajalo v najem stanovanja, lahko pa tudi poslovne prostore in zgradbe, lahko se ukvarja tudi z drugimi posli, ki so v povezavi z dejavnostjo podjetja. V ta namen lahko ustanavlja servise, obrate in druge delovne enote. Stanovanjsko podjetje lahko tudi prodaja stanovanja in stanovanjske hiše iz svojega sklada ter gradi ali kupuje hiše in prevzema v ta namen kredite. Za stanovanjske hiše in poslovne prostore se uporabljajo predpisi, ki veljajo za osnovna sredstva podjetij. Za sama stanovanjska

podjetja se uporabljajo splošni predpisi o podjetjih.

Stanovanjsko podjetje bo opravljalo tedaj pomembne družbene naloge. Gospodarilo bo z velikim družbenim premoženjem, zato je nujno potrebno čim večje sodelovanje in odločanje stanovanjske in ustanoviteljev stanovanjskega podjetja. Zato imajo v zvezi z gospodarjenjem s stanovanjskimi hišami določene pravice tudi stanovanjski in ustanovitelji stanovanjskega podjetja. V delavskem svetu stanovanjskega podjetja enakopravno odločajo predstavniki stanovanjske in ustanoviteljev, ki so vnesli svoje hiše in stanovanja v sklad stanovanjskih hiš.

VLOGA HIŠNIH SVETOV IN STANOVALCEV PRI UPRAVLJANJU STANOVANJSKIH HIŠ

Da bi se zagotovile in uredile pravice ter obveznosti stanovanjskega gospodarjenja s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni, je sprejela skupščina SR Slovenije zakon o pravicah in dolžnostih stanovanjskega gospodarstva. Zakon določa, da stanovanjski hišni svetovi in stanovanjski hišni svetovi — na zbirnih stanovanjskih hišah in posredno po hišnih svetih, ki jih sami volijo.

Zakon določa, da ima hišni svet vsaka stanovanjska hiša, ki ima pet ali več stanovanj. V stanovanjskih hišah, ki imajo manj kot pet stanovanj, opravljajo pravice in dolžnosti hišnega sveta vsi stanovanjski hišni svetovi. Zakon je jasno opredelil vlogo hišnih svetov in stanovanjskega gospodarstva.

Hišni svet opravlja zlasti te zadeve:

1. skrbi za tekoče vzdrževanje stanovanjske hiše ter skupnih prostorov in naprav v hiši ter za to, da stanovanjski hišni svetovi in uporabniki stanovanja v skladu s predpisi, normativi ter s hišnim redom in sklopi hišnega sveta;

2. predlaga zboru stanovanjskega hišnega sveta tekoče vzdrževanje stanovanjske hiše, predračun dohodkov in izdatkov stanovanjske hiše in zaključni račun stroškov tekočega vzdrževanja;

3. odloča v mejah letnega programa in predračuna o tekočem vzdrževanju in o drugih vprašanjih, ki so v zvezi s tekočim vzdrževanjem;

4. obvešča stanovanjsko podjetje o potrebi po izvršitvi investicijskih vzdrževalnih popravil stanovanjske hiše ter skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši;

5. sklepa pogodbe s stanovanjskim podjetjem o prenosu tekočega vzdrževanja hiše na stanovanjsko podjetje;

6. odloča o tem, ali se sporno vprašanje predloži v rešitev stanovanjski arbitraži in vložiti tožbo zoper odločbo stanovanjske arbitraže.

NE SKRBI JIH SAMO PRODAJA, TEMVEČ TUDI SKLADIŠČENJE BLAGA

TRGOVSKE GOSPODARSKE ORGANIZACIJE V PTUJSKI OBČINI »PANONIJA«, »MERKUR«, »LES« IN POSLOVALNICE GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ IZ DRUGIH KRAJEV V SLOVENIJI TER V SOSEDNJI HRVAŠKI PRICAKUJEJO TUDI V LETOSNEM LETU, DA BO PROMET BOLJŠI KOT LANSKO LETO; POTROŠNIKI BISTVENO NE BODO ZMANJŠALI POTROŠNJE, PODJETJA PA NE BODO VEČ TAKO ČUTILA VSEH SPREMENB, KI JIH JE PRINESLA S SEBOJ REFORMA.

Na lanskoletni promet, ki je bil za 25 odst. večji od predlanskega, je nekoliko vplivala negotovost, ki je prizadela potrošnike, pa tudi sama trgovska podjetja. Nove podražitve, povečana prodaja blaga za gotovino in zmanjšana na potrošniške kredite so bili vplivni pojavi na eni strani, na drugi strani pa težave trgovskih podjetij pri nabavi in izbiri blaga, omejitve kreditov za obratna sredstva in pomanjkanje surovin. To je trajalo le nekaj časa, v jeseni pa se je zopet uredilo, kar sta pokazala najvišji vrednostni promet v novembru in decembru 1965. Celotni izpad sicer ni bil nadomeščen, ker so potrošniki hitro ugotovili, da je bilo na izbiro manj blaga, da so se cene še dalje spreminjale, da se je spreminjal tudi prometni davek in da so kupovali blago predvsem potrošniki, ki so imeli prihranjeno gotovino.

Čeprav se v Ptuj prodajni prostor veča, bo ostalo tudi letos predvsem vprašanje skladiščnih prostorov. Trgovine so uredila že trgovska podjetja »Panonija«, »Merkur«, »Borovo«, prej pa že ostala domača in druga podjetja. Odprto je še ostalo vprašanje, ali je opravičljivo ogrožanje milijardnih vrednosti vskladiščnega blaga v premalo zračnih, vlažnih, požarno nevarnih prostorih, od koder pride potem blago čez roke prodajalcev v roke potrošnikov, prizadeto in ne več tako kvaliteto, kot je bilo poslano iz proizvodnje. Iz tega vidika se

bo potrebno v bodoče lotiti problema, kdo bo iniciator za zgraditev novih skladišč in kdo vse bo to iniciativno podpiral.

Sedanje stanja skladišč je prav gotovo nekoliko krivna nenotnost trgovskih podjetij v Ptuj, ki vsako po svoje išče za svoje potrebe skladiščne prostore po starih ptujskih hišah; ti niso uporabni za stanovanja in delavnice. Vsako podjetje po svoje ustvarja dohodek in sklade in vsako zase ni sposobno začeti akcije za zgraditev skladišč za skupne potrebe. Za take akcije tudi v bodoče vsako zase ne bo sposobno, če se ne bodo lotila tega vprašanja enotno in strnjeno, ne glede na ime, promet in število zaposlenih. V interesu potrošnikov prav gotovo ni samo to, da jim bo trgovska mreža prodajala le kvalitetno in neprizadeto blago, temveč tudi to, da bo od potrošnikov zbrana sredstva porabila za skupne koristi, v tem primeru za skupno zaščito blaga, ki čaka sedaj po neprimernih skladiščih na prodajo.

Po dosedanjem urejanju trgovin po mestu bo morala priti na vrsto graditev večjega skladišča in nato tudi ureditev trgovin na podeželju, kjer se to doslej še ni zgodilo. Od raznih lastnikov hiš, bivših trgovcev itd. odkupljene hiše ne ustrezajo po svoji ureditvi prostorov zahtevam sodobne trgovine, bo pa se jim potrebno približati, ker zahteva tudi podeželje trgovino pod enakimi pogoji, kot so v mestu, tako glede varovanja blaga pred okvaro kot tudi v ostalem.

traže, razen v primerih, ko gre za sporna vprašanja, ki se tičejo posebnih stanovanjskih hiš;

7. skrbi za smotno uporabo stanovanjske hiše in za urejanje stavbnega zemljišča, na katerem je hiša;

8. določa način uporabe skupnih prostorov in naprav v stanovanjski hiši (kopalnice, pralnice, šilnice, centralne kurjave in dobo) in o povračilu posebnih stroškov, ki so zvezani s tako uporabo, ter o porazdelitvi stroškov za vodo, odvoz smeti in podobnih skupnih stroškov, za katere plačilo je obvezano hiša;

9. opravlja finančno poslovanje v zvezi s tekočim vzdrževanjem stanovanjske hiše, če tega ne prepuusti stanovanjskemu podjetju;

10. opravlja druge zadeve, ki mu jih nalagajo zakon in drugi predpisi v zvezi s tekočim vzdrževanjem stanovanjskih hiš in stanovanj.

Zakon pa je poleg tega uvedel še novo obliko samoupravljanja v stanovanjskem gospodarstvu — skupščino stanovanjskega gospodarstva, ki ima pomemben vpliv na delo stanovanjskega podjetja in zagotavlja stanovanjskega odgovorno vlogo v delavskem svetu stanovanjskega podjetja.

Skupščino stanovanjskega gospodarstva delegati stanovanjskega gospodarstva in stanovanjski hišni svetovi. Delegate stanovanjskega gospodarstva imajo v zboru stanovanjskega podjetja 2 let.

Skupščina stanovanjskega gospodarstva:

1. voli in odpokliče predstavnike stanovanjskega podjetja; če je vsaka skupščina stanovanjskega gospodarstva, volijo vsaka skupščina stanovanjskega gospodarstva predstavnikov stanovanjskega podjetja, kot je določeno v statutu stanovanjskega podjetja;

2. daje predstavnikom stanovanjskega podjetja smernice za sodelovanje v zadevah iz drugega odstavka 39. člena temeljnega zakona o gospodarskem poslovanju (gospodarjenju) s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni (Ur. list SFRJ, št. 35-611/65);

3. imenuje dva člana stanovanjske arbitraže kot predstavnika stanovanjskega gospodarstva;

4. obravnava poročila o delu stanovanjskega podjetja in daje i tem poročilom svoje pripombe in mnenja in predloge;

5. obravnava splošna problema stanovanjskega gospodarstva in seznanja s svojimi stališči stanovanjskega gospodarstva in druge organe skupščine in druge organe skupščine stanovanjskega gospodarstva; Skupščina stanovanjskega gospodarstva opravlja tudi druge zadeve v zvezi z gospodarjenjem s stanovanjskimi hišami, ki jih določajo zakon in drugi predpisi.

Stanovanjska reforma tedaj hišnih svetov ni odpravila, kakor se je širile neutemeljene govorice, ampak jih je v celoti vključila v sistem samoupravljanja s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni. Razbremenila jih je z mnogimi administrativnimi nalogami, zato morajo še naprej skrbeti zlasti za tekoče vzdrževanje stanovanjskih hiš. V ta namen bodo imeli na razpolago tudi določena materialna sredstva. Stanovanjsko podjetje pa se bo pri svojem delu temni naslanjalo na hišne svete in bo težko uspešno gospodarilo s stanovanjskimi hišami, če v hišnih svetih ne bo poiskalo svojih delavcev, ki lahko hitro opozarjajo na najrazličnejše naloge, pomanjkljivosti, določene zadeve in tudi dajejo nešteto koristnih priporočil.

Po zakonu lahko ustanovi stanovanjsko podjetje občina in delovna ali druga organizacija. V skladu s temi določbami je občinska skupščina ustanovila stanovanjsko podjetje Ptuj. Razen tega je ustanovil svojo stanovanjsko podjetje tudi Kmetijski kombinat Ptuj, ki ima 762 stanovanj. V stanovanjsko podjetje Ptuj je vključil celotno stanovanje, vrednost tega pa znaša 7 milijard din.

Po zakonu predstavlja stanarin dohodek stanovanjskega podjetja. Ker pa tu gre za dohodek, ki si ga je podjetje ustvarilo s svojimi delci, so družbena skupnost kakor tudi stanovanjski zainteresirani, da se ta sredstva namenski uporabijo. Zato je občinska skupščina z odlokom določila, kolikšen del sredstev stanarine gre v amortizacijski sklad, kolikšen del se uporabi za investicijsko in kolikšen del za tekoče vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj. Razez tega je občinska skupščina z odlokom tudi določila, katera popravila se štejejo za tekoče vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj, katero tekoče vzdrževanje stanovanja gre v breme stanovanjskega podjetja in katero tekoče vzdrževanje stanovanja gre v breme stanovanjskega gospodarstva.

Po zakonu predstavlja stanarin dohodek stanovanjskega podjetja. Ker pa tu gre za dohodek, ki si ga je podjetje ustvarilo s svojimi delci, so družbena skupnost kakor tudi stanovanjski zainteresirani, da se ta sredstva namenski uporabijo. Zato je občinska skupščina z odlokom določila, kolikšen del sredstev stanarine gre v amortizacijski sklad, kolikšen del se uporabi za investicijsko in kolikšen del za tekoče vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj. Razez tega je občinska skupščina z odlokom tudi določila, katera popravila se štejejo za tekoče vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj, katero tekoče vzdrževanje stanovanja gre v breme stanovanjskega podjetja in katero tekoče vzdrževanje stanovanja gre v breme stanovanjskega gospodarstva.

Iz navedenega izhaja, da je stanovanjsko podjetje gospodarska organizacija posebne vrste in da se samoupravne pravice te gospodarske organizacije urejene tako da sodelujejo pri upravljanju ločeno stanovanjske in ustanoviteljske stanovanjskega podjetja. (Konec)

Naročajte
Tednik

Umrli je narodni heroj Dušan Kveder

Njegov ognjeni krst

Ugasnilo je veliko, plodno, bogato življenje revolucionarja narodnega heroja Dušana Kvedra zaslužnega člana naše občine. Moreča je zavest, da se poglavljajo od nas tisti, ki so vodili slovenske in jugoslovanske množice v socialistični revoluciji. Med njimi je bil narodni heroj Dušan Kveder, ki mu je zahrbtna bolezen uničila življenje leto 12. marca.

Dušana Kvedra sta privedli v vrste naših voditeljev, naših državnikov visoka stopnja inteligence in odločnost, s katero se je boril za visoke cilje človeške družbe, za demokracijo, za mir, za socializem.

Rodil se je 9. aprila 1915 v Sentyuru pri Celju. Od svojega četrtega leta starosti pa je preživljal v Ptujju skoraj šestnajst let, zato se je, kakor je sam dejal, počutil vedno Ptujčana. Rad je prihajal v Ptuj v letih po osvoboditvi, rad je tu obujal mladostne spomine.

V Ptujju je izoblikoval svoj svetovni nazor, ko je hodil v ptujsko gimnazijo. Kakor je povedal, je že v peti gimnaziji kritično motril tedanjo družbeno ureditev in se upiral krivicam v šoli. Zato so njega in prijatelja Ivana Bratka leta 1931 izključili iz ptujске gimnazije. Odsli sta v celjsko gimnazijo, kjer sta hodila v šesti razred, nato pa nadaljevala študij v ptujski gimnaziji. Leta 1932 se je Dušanov prijatelj Ivan Bratko seznanil s komunistom Ivanom Spolenjakom, kovačem z Brega pri Ptujju, ki ga je seznanil s komunizmom. Ivan je z novim nazorom seznanil tudi Dušana Kvedra in še nekatere napredne dijake. Pričeli so prebirati marksistično literaturo.

Marca 1933 so ustanovili na ptujski gimnaziji komunistično celico. Odločili so se boriti za boljši svet, za novo družbo brez izkoriščanja delavskega razreda, za socializem. Dušanov sklep je bil trden. Svoje življenje je posvetil revoluciji.

Leta 1933 je maturiral, nato pa se je vpisal na kemični oddelek tehnične fakultete v Zagrebu, kjer je ustanovil celico komunistične partije. V novoletnih počitnicah je sodeloval pri napisnih akcijah po ptujskih ulicah. Na ptujskem gradu je s svojimi spremljevalci napisal na vzhodni južni stavi velik srp in kladivo, kar je še danes v obrisi ohranjeno. Po tej akciji so Dušana Kvedra aretirali skupaj z drugimi ptujskimi komunisti. V ljubljanskih zaporih je preživel šest mesecev. V jeseni 1934 se je vpisal na pravno fakulteto v Ljubljani. Zaradi bolezni se je po pregledu v ljubljanski bolnišnici vrnil v Ptuj na zdravljenje. Bolezen pa ga ni ovirala, da bi popustil z revolucionarnim delom, ki je segalo tudi izven ptujskega okraja. S ptujskimi komunisti je raziskoval v Halozah socialne razmere. Zelo je poživljal napredno delovanje ptujskih visokošolcev v Ptujju. Med organizatorji javnih predavanj, ki so jih prirejali visokošolci v Narodnem domu in Mladiki, je bil najbolj agilen. Sodeloval je na shodu združene opozicije v Ljutomeru septembra 1935, zato so ga za nekaj dni zaprli.

Ko je jeseni 1935 znova odšel na univerzo v Ljubljano, je ustanovil list Mlada pota, ki naj bi združeval mladino v boju za skupne cilje, za boj proti fašizmu, za demokratične pravice.

Med bivanjem v Ljubljani je bil član pokrajinskega sekretariata SKOJ za Slovenijo, ki so ga tedaj ustanovili. Poleti 1936 je oblast spoznala nevarnost mladinskega glasila Mlada pota in je list prepovedala. Policija je iskala urednika, zato je Dušan Kveder odšel v tujino. Od avgusta do septembra je preživel na Dunaju, nato pa do avgusta 1937 v emigraciji v Parizu, kjer je na pobudo CK KPJ pričel urejati list »Glas izseljencev«, ki naj bi v času rastočega fašizma pravilno politično usmerjal naše izseljenke.

Ko se je avgusta 1937 poslovil od Pariza in napotil v Španijo braniti ljudsko oblast — se je zanj začelo najnaprednejše delo v službi revolucije, ki se je končalo šele s porazom evropskega fašizma leta 1945.

za pomočnika načelnika Vrhovnega štaba NOV in PO Jugoslavije. V Beogradu je organiziral Slovensko brigado iz vrst mladih slovenskih izseljenecov. Od novembra 1944 je bil komandant glavnega štaba NOV in PO Slovenije. Sodeloval je v bojih za Trst in postal po osvoboditvi Trsta komandant mesta.

Leta 1946 je odšel v Sovjetsko zvezo, kjer je leta 1948 končal višjo vojno akademijo Vorošilov v Moskvi.

Po vrnitvi v Jugoslavijo je bil do leta 1952 pomočnik komandanta višje vojne akademije v Beogradu in urednik lista Vojno delo. Napredoval je v general-podpolkovnika.

Leta 1955 se je poslovil od vojaških dolžnosti in se posvetil diplomaciji. Od leta 1955 do 1962 je živel kot naš predstav-

Zara s posmrtnimi ostanki Dušana Kvedra-Tomaža na poti iz skupščine h grobnici

V Španiji je najprej prijel za mitraljez v internacionalnih brigadah. Kmalu je zaradi junastva in vojaških ter političnih sposobnosti napredoval v komisarja čete, nato v pomočnika komisarja brigade. Napredoval je v kapetana. Dvakrat je bil ranjen, kar ga je telesno izčrpalo.

Ko je leta 1939 španska republikanska armada klonila pred fašistično Francovo armado, zaradi pomoči nemškega in italijanskega fašizma — je moral Dušan Kveder z drugimi borci internacionalnih brigad v taborišča južne Francije, kjer so prezebali in gladovali. Izvoljen za komandanta slovenske barake se je boril za izboljšanje življenjskih pogojev jetnikov in je svoje tovariše politično vzgajal in izobraževal. Med prvimi so ga premestili v slabše taborišče. Po nemški okupaciji Francije je odšel na delo v Dessau, od koder so ga poslali za nekaj tednov v prevzgojno taborišče Wattenstadt. Julija 1941 je pobegnil z nekaterimi prijatelji in tovariši v domovino.

Njegov prihod in prihod drugih španskih borcev v Slovenijo je bil velikega pomena za organizacijo oboroženega upora proti okupatorju. Dušan Kveder-Tomaž je bil že septembra 1941 komandir brežiške čete, nato komisar štajerskega bataljona, komisar Štajerske brigade, komandant druge grupe odredov, komisar IV. operative cone, komisar Alpske cone in aprila 1943 načelnik Glavnega štaba NOV in PO Slovenije. Novembra 1943 so ga imenovali za general-majorja, julija 1944 pa

nik v tujini. Najprej je bil ambasador v Etiopiji, nato v Zahodni Nemčiji, nazadnje pa v Indiji. Od leta 1962 pa do maja 1965 je bil pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve. Ko bi moral junija lani nastopiti službo našega poslanika v Veliki Britaniji, ga je napadla zahrtna bolezen. Odšel je na zdravljenje. Toda zdravje ga je iz meseca v mesec bolj zapuščalo, dokler nismo prejeli žalostne vesti, da našega velikega Ptujčana narodnega heroja Dušana Kvedra ni več.

Dušan Kveder je bil vsestranski revolucionar, politični organizator, pisec in vojaški poveljnik. Odlikoval ga je pogum, velike duševne sposobnosti in toplo tovarštvo in prijateljstvo. Nikoli ni sebi dajal prednosti. Ranjen je junaško prenašal muke. Do razrednega sovražnika in do narodnega sovražnika je bil neizprosen. Ni se ustrašil težav, ki so se mu pri odgovornem delu vedno postavljale po robu, znal jih je premagovati. Večkrat je premagal smrtno nevarnost, nazadnje ga je mnogo prežgodaj uničila bolezen.

Njegovo ime je povezano z revolucionarno zgodovino domačega kraja, kjer je odigral veliko vlogo, je povezano z revolucionarno zgodovino našega naroda, španskega naroda in vseh jugoslovanskih narodov.

Za svoje zasluge je prejel veliko odlikovanj in med njimi največje — red narodnega heroja. Nesmrtno ime junaka Dušana Kvedra bo živel do konca v revolucionarni zgodovini jugoslovanskih narodov. V. R.

V Ljutomeru, kjer sva se spoznala pri Kukovčevih, v poletnih počitnicah leta 1933, je doživel Dušan dve leti pozneje svoj ognjeni krst. Bilo je to 1. septembra 1935, ko je orožništvo streljalo na ljudske množice ob demonstracijah za socialne in narodne pravice slovenskega ljudstva. Dušan Kveder in Jože Potrč sta stala ob Alojzu Mavriču, ki je kljub takojšnji dr. Potrčevi zdravniški pomoči izdihnil zadet od orožniške kroglice. O takratnem Kvedrovem hrabrem zadržanju je napisal dr. Potrč v pismu Dušanu Kvedru marca 1963 stavek »V Ljutomeru sem leta 1935 že zaslužil v Tebi hrabrega borca, kar se je tako lepo uresničilo«.

Od Ljutomeru naprej Dušan ni poznal več predaha v težkem boju za pravice slovenskega delovnega človeka. Zaradi ljutomerskih dogodkov so ga v Ptujju aretirali, toda morali so ga izpustiti, saj ga nihče od njegovih sodelavcev ni bremenil.

Komaj dva meseca po ljutomerskih dogodkih je partija zadolžila Dušana Kvedra, da začne skupaj z Lidijo Sentyurc in Ivanom Bratkom izdajati »Mlada pota«, mladinsko izdajo »Ljudske pravice«. Do prepovedi 23. junija 1936 so odigrala »Mlada pota« odločilno vlogo pri organiziranju slovenske mladinske ljudske fronte.

Dušan je imel povsod mnogo dobrih prijateljev, s katerimi si je občasno tudi dopisoval. Nekaterim je pisal tudi še iz bolnišnice postelje. Meni je pisal zadnje pismo dne 25. junija 1965, v dneh po uspešno končanem zveznem mladinskem festivalu v Gornji Radgoni, ki se ga zaradi bolehnosti in zaradi obveznosti, ki so ga vezale na Beograd, ni mogel udeležiti, tudi če bi prejel vabilo pravočasno.

Ta odlomek iz Dušanovega pisma se glasi: »Tudi če bi pravočasno dobil povabilo, bi mi verjetno ne bilo mogoče odzvati se, ker imam izredno malo možnosti, da prisostvujem takim, drugače čisto prijetnim prireditvam.«

Poleg tega, to pot sem baš prišel iz bolnice, po operaciji

Ob prepovedi »Mladih potov« je policija izdala tudi nalog za aretacijo Dušana Kvedra. Aretaciji se je Dušan Kveder, ki je bil od jeseni 1935 do poletja 1936 tudi član pokrajinskega sekretariata SKOJ za Slovenijo, skupno z Bojanom Kraigherjem in Lojzotom Ocepom, izognil na ta način, da je po krajši ilegalnosti pobegnil v Francijo. Tu je začel takoj zbirati prostovoljce za Španijo. Ko je na njegovo dejavnost postala pozorna tudi francoska policija, saj ga je v Combellu pri St. Etiennu celo aretirala in izpustila šele zaradi množičnega protesta slovenskih, poljskih pa tudi francoskih rudarjev, je tudi sam kmalu odšel med španske prostovoljce.

Kot discipliniran in hraber vojak je v španski republikanski vojski hitro napredoval. Bil je borec mitraljezec, ki so ga že kmalu v začetku pohvalili pred četo. V boju je bil dvakrat ranjen. Zaradi njegove politične razgledanosti so ga kmalu imenovali za komisarja čete, po enem letu pa je že postal pomočnik komisarja brigade. Komaj 23-leten je imel že čin kapetana. Do kraja odločen pa je bil tudi v boju proti šikanam policije v koncentracijskih taboriščih, kamor so jih strpali v Franciji po umiku iz Španije. V tem boju se je posebno izka-

zala slovenska baraka, v kateri je bil Dušan komandant, ves čas pa tudi aktiven političen delavec v vsem taborišču. Med prvimi je bil po kazni premeščen v težje taborišče, kamor so prišli pozneje tudi drugi.

Ko so fašistične sile napadle Jugoslavijo, je začel Dušan skupno z drugimi jugoslovanskimi komunisti snovati načrte za beg, da bi se vključil v boj proti sovražniku na domačih tleh. Skupino, v kateri je bil Dušan, so poslali na delo v Dessau, blizu Berlina. Tu so ga Nemci večkrat aretirali in ga naposled poslali v prevzgojno taborišče v Wattenstadt, toda ko so ga po treh tednih zopet vrnilo na delo v Dessau, je julija 1941 z nekaterimi tovariši pobegnil in se srečno prebil do Zagreba. Da bi organiziral beg še drugih španskih borcev, se je vrnil iz Zagreba ilegalno v Nemčijo. Izvršil je uspešno tudi to nalogo in se vrnil v Zagreb. Iz Zagreba se je prebil ilegalno v Ljubljano, vzpostavil zvezo s CK KP Slovenije, se zopet vrnil v Zagreb in pripeljal v Ljubljano Franca Rozmana, Rudija Janhuba in še druge španske borce. Dušan Kveder je sedaj nadaljeval boj na domačih tleh, boj, ki ga je začel skupno s tritisočglavo množico na ljutomerskih ulicah leta 1935, boj, ki je bil kronan z zmago, za katero se je tudi Dušan tako vztrajno in hrabro boril. I. K.

Zadnje pismo

ene ledvice, tako da se še skoraj ne gibljem izven doma.«

Cepprav je Dušan — po krivdi festivalske pisarne ali pa pošte — prejel vabilo šele dne 21. junija, ko so bile festivalske prireditve v Gornji Radgoni že končane, je vseeno smatral za svojo dolžnost, da opraviči svoj izostanek, v tem ko mnogi povabljeni kratkoma niso prišli in mladina še danes ugiba, kaj jih je moglo zadržati.

Dušan je ohranil tak prisrčen odnos do mladine še iz časov, ko je bil od 8. novembra 1935 do 23. junija 1936 urednik »Mladih potov«, mladinske izdaje »Ljudske pravice« in organizator mladinske ljudske fronte. Lahko mu verjamemo, da bi se rad udeležil festivala, če ga ne bi zadržala bolehnost in nujno

na ljubljanski univerzi, kar je dokaz, kako rad je prihajal med študente. Za njegovo zdravje bi bilo vsekakor bolje, če bi se manj utrujal. Vse preveč je pozabljal na to, da je že od mladosti rahlega zdravja. Študij kemije v Zagrebu je moral prekiniti iz zdravstvenih razlogov že leta 1934. Šestmesečni zapor v tem letu mu je še bolj zrahljal zdravje, tako da se je moral zdraviti doma ter se odpovedati študiju na pravni fakulteti v Ljubljani. Komaj je okrevljal, je moral v emigracijo v Francijo, od tod je odšel med prostovoljce v Španijo in po vojni zopet v Francijo, kjer je bil zaprt skupno z drugimi v raznih koncentracijskih taboriščih. Nadčloveške napore so zahtevali njegovi podvigi v Nemčiji, ko se mu je posrečil beg v Jugoslavijo, toda moral je zopet nazaj, da omogoči beg in prebijanje v domovino še drugim. Vse to bi načelo zdravje fizično bolj odpornega človeka, kot je bil Dušan Kveder. Toda lastno zdravje ga ni skrbelo, pač pa zdravje drugih. Tudi to prihaja do izraza v prej omenjenem pismu: »Zal mi je, ko slišim, — piše Dušan — »da počasi izumirajo španski borci. To bo pač kmalu usoda naše generacije v celoti. Mislim, da je dobra ideja, da poživite delo španske sekcije Zveze borcev. Na žalost ne bom mogel mnogo sodelovati v teku nekaj prihodnjih let. Te dni grem na rekonvalescenco in ko se sredi avgusta vrnem v Beograd, pridem samo zato, da zapakiram kovčke za London, kamor sem premeščen.«

Vselej je mislil bolj na delo kot na zdravljenje, dokler ni bilo prepozno. Za vedno smo izgubili človeka, ki se je vse življenje dosledno boril za to, v kar je verjel od mladosti: da bo zmagala pravica nad krivico.

Kvedrova družina in svojci ob grobnici herojev

22-23-letni mladenič preživel v Španiji. Komaj je leta 1937 prestopil špansko mejo, že se je začel iz spoštovanja do ljudstva, ki je bilo zapleteno v junaški in hkrati tragični boj, intenzivno učiti španski. Cepprav je bil med najhrabrejšimi, ga ni mika komandantski položaj, temveč se je kot politični komisar čete in pozneje kot pomočnik komisarja brigade posvečal predvsem političnemu in kulturnoprosvetnemu delu. Predaval je, pisal in urejeval stenski časopis, pošiljal dopise v centralno glasilo KP Španije »Mundo obrero«, v španske ilustrirane revije, bral je dela španskih pesnikov in pisateljev, skratka nasledoval je vse špansko politično in kulturno življenje. Ne vem, če je bil v vrstah interbrigadistov še kdo, ki bi se tako hitro povezal z ljudmi te dežele. Spoštovanje so Španci vračali s spoštovanjem ne le njemu, marveč vsem, ki so prišli k njim s podobnimi pobudami, kot je prišel Dušan Kveder. Ti so bili res v večini, predvsem pa vsi, ki jih je poslala Komunistična partija Jugoslavije. Zato še vedno odmeva v srcih španskega ljudstva Peronova pesem zahvala in priznanje jugoslovanskim španskim borcem, pesem, ki so jo Diegu Peronu de la Plana navdihnili borci in človekoljubi Kvedrovega kova, I. K.

delo. Dokler je bil zdrav, ni zamudil na primer niti enega predavanja o indijski umetnosti

Slovo je bilo težko

Ptuj je zelo pretresla vest o prezgodnji smrti narodnega heroja Dušana Kvedra-Tomaža, ki se je ravno v Ptujju kot dijak razvil v revolucionarja in močnega borca za napredne ideale. Ptuj je bil nanj ponosen. Vedno ga je bil vesel, ko je prišel vsaj za kratek čas na obisk in na razgovore s ptujskimi političnimi in upravnopolitičnimi funkcionarji, ko je prihajal kot poslanec med občane. Ptuj je bil ponosen na vsak njegov uspeh tudi v svetu, kjer je bil kot predstavnik naše domovine. Toliko bolj je bil Ptuj sedaj prizadet, ko je vzela prezgodnja smrt naši domovini heroja borca, visokega oficirja JLA in diplomata.

Takoj v soboto, 12. marca t.l., ko se je zvedelo, da je Dušan Kveder-Tomaž umrl, so se sestali politični funkcionarji s predsednic občinske skupščine in z nekaterimi odborniki skupščine v zvezi z žalovanjem po pokojnem v Ptujju in z udeležbo na pogrebu 15. marca 1966 v Ljubljani.

Ptuj je bil od ponedeljka dalje v črni, s črni in državnimi zastavami na pol droga. O

pokojnem so govorili v šolah in kolektivih ter na podeželju. Občinskemu odboru SZDL so se pripravljale delegacije za pogreb v Ljubljani.

Med neštetiimi predstavniki iz vseh strani Slovenije in iz ostalih republik, ki so se razvrstili 15. t. m. dopoldne pred skupščino SRS za položitev vencev v prostor v zgradbi skupščine, kjer je bila pred častno stražo žara s pepelom pokojnega Dušana Kvedra, in za mimohod, so bili tudi Ptujčani. V imenu občinskega komiteja ZKS Ptuj so se udeležili polaganja vencev in žalnih svečanosti Janez Kostanjevec, Franc Tetičkovič in Tone Zagar, v imenu občinske skupščine odbora SZDL Ptuj Marjan Berlič, Zdravko Turnšek, Vlado Ban in Jože Stropnik, v imenu občinskega odbora Združenja borcev NOV Ptuj Milan Lacko, Stefka Lačen in Karl Zmauc. Vsega je bilo iz Ptujja in ptujске občine nad 150 udeležencev. Nekateri so prispele že ob 9. uri, ostali pa po 11. uri. Tudi tovarna glinice in alu-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Spominu Dušana Kvedra

Pred desetimi leti je dr. Jože Potrč v javnem govoru v Ptujju izrekel tudi besede: »Iz humanista sem kmalu postal tudi komunist.« Nekateri so takrat te njegove besede napak razumeli. Cepprav so bile izrečene v govornem zanosu, so bile ne le iskrene, temveč tudi dobro premišljene. Mladi ljudje, ki so se zbrali okoli dr. Potrča že v predvojnih letih, med njimi tudi Dušan Kveder, so postali vneti komunisti prav zaradi svojega humanizma. Tudi Josip Vidmar sodi, da socializma ni brez humanizma in brez kulture.

Ob letošnjem kulturnem prazniku slovenskega naroda je to svojo misel takole opredelil: »Ideja socializma je nastala iz humanistične, se pravi kulturne volje in realizacije te misli je kratko malo neizvedljiva brez kulture... in brez tistih vzgledov, ki žive v nji in ki jih samo ona more vnašati v življenje...«

Tudi Dušan Kveder se je navduševal za te ideale. Niti nam ne bo treba posegati v predvojnno dobo, v dobo, ko jih je izpovedal v »Mladih potih«. V nekem svojem prispevku sem že omenil, da je ta časnik sprem-

ljal Dušana Kvedra na vseh njegovih poteh, celo v Etiopijo. Zahodno Nemčijo in daljnjo Indijo. Tega ni delal le zato, da bi se ob branju »Mladih potov« laže spomnil vseh dogajanj v času od 8. novembra 1935 do 23. junija 1936, ko se je ob njegovem urednikovanju okoli te mladinske izdaje »Ljudske pravice« formirala čvrsta mladinska ljudska fronta, temveč tudi zato, ker je ostal zvest idealom, za katere se je boril v mladosti in za katere so se borili tudi vsi tisti, ki so se množično združili v mladinski ljudski fronti.

V skladu s temi ideali je bilo tudi njegovo povojno delovanje. Mar njegovo preučevanje spomenikov indijske kulture ne odraža istih idealov? Kdor je poslušal njegova predavanja na filozofski fakulteti v Ljubljani, se ni mogel načuditi njegovi navdušenosti za indijski kulturo. Besede, s katerimi nam jo je skušal približati, so bile tako tople in izbrane, da se nisem začudil, ko sem zvedel, kako Dušana Kvedra ceni indijska javnost, za katero vemo, da je prežeta s humanističnimi ideali, ki jih je spoštovala in jih spoštuje celo v boju proti svojemu sovražniku. Indijska javnost je

Dušana Kvedra sprejela kot svojega in, ko je odhajal, se je od njega poslovila kot od svojega. Tako je nekoč storila že Španija, za tem pa še njegova tretja domovina Indija. Povsod so mu bili ljudje blizu, spoštovali in občudovali so ga zaradi njegovega humanizma, ki ga je vselej izpovedoval.

Poglejmo, kaj je zapisal v pismu dr. Jožetu Potrču ob njegovi šestdesetletnici leta 1963. »Mnogi Ti lahko zavidajo na Tvoji življenjski poti, vsa je bila od rane mladosti posvečena visokemu idealu. Tudi v mojem življenju si odigral odločilno vlogo. V času, ko se je v meni formirala osebnost, si mi služil za vzgled značaja in plemenitosti. Dal si mi fejad del svojih bogatih izkušenj, ki so predstavljala moja prva znanja. Hvala Ti za to ob tej priliki!«

Dušan Kveder je tako sam dovolj jasno povedal, kaj so zanj pomenili dr. Potrčev osebnostni vzgled in plemenita načela, ki jih je štirideset let izpovedoval njegov učitelj kot član komunistične partije.

Vrnimo se še enkrat v Kvedrovo mladost, v tisti dve leti njegove mladosti, ki jo je kot

Josip Korošec

Globoko nas je pretresla žalostna vest, da je 11. marca 1966 preminil univ. prof. dr. Josip Korošec, zaslužni slovenski arheolog, pedagog in znanstvenik.

Veliki pokojnik se je rodil 13. oktobra 1909 v Ljubljani. Po gimnazijski maturi v Subotici je študiral na filozofski fakul-

Josip Korošec

teti v Beogradu, kjer je leta 1936 diplomiral iz klasične filologije. Njegovo zgodnje zanimanje za arheologijo se je že v času visokošolskega študija stalno poglobljalo ob udeležbah pri arheoloških izkopavanjih pod vodstvom arheološkega seminarja ljubljanske univerze in ga po izkopavanju znamenite prazgodovinske naselbine v Vinčici, kjer je sodeloval kot provizorni asistent prof. Vasića, slednjič povsem preusmerilo v arhe-

ološko stroko. Na Karlovi univerzi v Pragi, kjer je v letih 1938 in 1939 izpopolnjeval svoje znanje, si je z znanstveno razpravo o kulturi ljubljanskega barja pridobil doktorski naslov. Po vrnitvi v domovino je do izbruha druge svetovne vojne služboval v Zemaljskem muzeju v Sarajevu, kjer je po prenehanju vojnem ujetništvu, preganjanjih in zaporu mogel šele po osvoboditvi za krajši čas nadaljevati na istem mestu svoje začeto znanstveno delo. Nato je služboval v Mestnem muzeju v Ptuju do leta 1947. Takrat je bil izvoljen za izrednega, leta 1951 pa za rednega profesorja za staroslovansko in prazgodovinsko arheologijo na filozofski fakulteti v Zagrebu. Kot univerzitetni učitelj je vzgojil prvo generacijo slovenskih arheologov, strokovnjakov za prazgodovinsko in slovansko arheologijo. Vodil je številna arheološka terenska raziskovalna dela v Sloveniji, Hrvatski in Makedoniji. Obsežno je njegovo znanstveno publicistično delo v domačih in tujih strokovnih časnikih, samostojnih knjigah in monografijah o posameznih arheoloških lokalitetah. Za proučevanje prazgodovinske in staroslovanske arheologije na območju Ptuja je predvsem pomembno njegovo delo pri izkopavanju in publiciranju dragocenih izsledkov, katere je zbral v naslednjih razpravah in samostojnih knjigah: Staroslovanska grobišča v severni Sloveniji (1947), Poročilo o izkopavanju na Ptujem gradu (1947), Slovansko svetišče na Ptujem gradu (1948), Staroslovanska grobišča na Ptujem gradu (1950), Predzgodovinska naselbina na Ptujem gradu (1951), Predzgodovinsko in staroslovan-

sko grobišče pri Turnišču v bližini Ptuja (1953, skupaj z ženo Paolo), Neo- in eneolitski elementi na Ptujem gradu (1965).

Prof. Josip Korošec je bil od leta 1948 dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, od leta 1953 dopisni član Arheološkega instituta v Berlinu. Na njegovo pobudo je bila ustanovljena arheološka sekcija pri SAZU, kateri je bil prvi predstojnik. Po njegovem prizadevanju je pričelo izhajati tudi slovensko strokovno glasilo Arheološki vestnik, pri katerem je deset let sodeloval kot urednik. Na strokovnih posvetovanjih v domo-

vini in na mednarodnih kongresih v tujini je s svojim visokim znanjem in z veliko razgledanostjo posredoval izsledke in problematiko preučevanj s področij neolita in staroslovanske arheologije v slovenskem in jugoslovanskem okviru.

Sredi neumornega dela se je ob velikih neizpoljenih načrtih po kratki in zahrbtni boleznini mnogo prerano končala življenjska pot prof. Josipa Korošca. Težka in boleča je izguba za našo znanost, za velikim znanstvenikom, nepozabnim pedagogom in plemenitim človekom žalujejo njegovi kolegi, njegovi učenci in številni prijatelji.

Z. S.

Delavska univerza Ptuj

Pred kratkim se je končala šola za starše, ki je delovala pri osnovni šoli Toneta Znidariča v Ptuju. Šola za starše je obravnavala vzgojna vprašanja za človekovo življenjsko dobo od spočetja do pubertete.

Kot pri vseh predavanjih so obiskovalci šole pokazali prav presenetljivo zanimanje tudi za zadnje predavanje, ki je govorilo o skritih sovzgojevalnih mladine. Obžalovali so, da se predavanja ni udeležilo večje število odraslih prebivalcev mesta Ptuja.

Izmed šol za starše na področju mesta Ptuj je imela ta šola še najboljši obisk. Toda tudi za to šolo bi lahko rekli, da obisk ni bil zadovoljiv, morda je bila le prešibka propaganda in zavzetost s strani prosvetnih delavcev in vzgojiteljev pa tudi s strani obiskovalcev. Krivdo za to, da se je število obiskovalcev zmanjšalo proti koncu šole, pa je treba verjetno pripisati časovno preveč razvečeni obliki, saj je bila šola na željo staršev le enkrat tedensko, praksa pa je doslej pokazala, da so uspešnejše tiste oblike, ki so časovno primerno strnjene.

Na zaključnem posvetovanju so obiskovalci te šole tudi ugotovili, da bi bila uspešnejša krajša oblika. S predavanji so bili poslušalci zelo zadovoljni, ob zaključnem posvetovanju pa je tekla beseda o vzgoji predšolskega otroka, o učenju v osnovni šoli, o varstvu otrok, ki se sedaj potepajo po ulicah in za šolo nič ne delajo, o vključevanju mladine v uk po šolski obveznosti in podobno.

Morda se pridruži dovolj staršev želji, da bi delavska univerza organizirala še v teku meseca marca ali aprila v časovno strnjeno obliki šolo za starše druge stopnje. Ta stopnja obravnava dobo dozorevanja, dobo pubertete, ki je znana kot najbolj problematična doba v človekovem življenju. To so vprašanja mladine od šestega, sedmega razreda osnovne šole pa tja prek srednje šole oziroma vajenske dobe do človekove popolne zrelosti, tja do dvajsetega leta življenjske starosti.

Tako šola za starše II. stopnje ne more le zanimati staršev, ki imajo svoje otroke v zadnjih razredih osnovne šole, temveč so

vprašanja iz te dobe pomembna tudi za starše, ki imajo svoje otroke v uku ali v srednjih šolah ali pa ostajajo ti otroci po končani šolski obveznosti doma.

VINSKI VRH

Pred kratkim se je pričel na Vinskem vrhu pri Ormožu 20-urni tečaj prve pomoči. Tečaj obiskuje 28 mladink z Vinskega vrha, Malega in Velikega Brebrovnika. Namen tečaja je tečajnice usposobiti za nudenje prve pomoči. Na tečaju predavajo izkušene medicinske sestre. Tečaj prve pomoči je bil že v Podgorcih. V kratkem pa bo tudi v Središču. Tečaj prve pomoči v Središču bo združen z vzgojno-gospodinj-skim tečajem.

Nedavno sta bila končana v Trnovcih in v Ivanjkovcih kuharska tečaja, ki ju je uspešno končalo nad 40 deklet.

Dobro higiensko-tehnično varstvo – višja proizvodnja

Delovni kolektiv TGA je eden izmed tistih kolektivov v ptujski občini, ki posveča higienskemu in tehničnemu varstvu vso pozornost. Iz letnega poročila o higienskemu in tehničnemu varstvu pri delu podjetja je razvidno, da podjetje še vedno vloga ogromna sredstva v to službo. Kljub temu pa z doseženimi rezultati v lanskem letu nikakor ne moremo biti zadovoljni, saj sta bili le dve poškodbi manj kakor leta 1964. Predvsem zaskrbljujoče pa je dejstvo, da je delavec še vedno soudeležen kot osebni činitelj z 38 %, kar je seveda nad povprečjem visoko razvitih držav. Kot je znano, na resnost in pogostost poškodb pri delu vpliva pri nas precej drugačno tolmačenje kot v nekaterih drugih državah, saj naši predpisi zahtevajo, da se registrira vsaka poškodba kot štiri ure, medtem ko velja ba, če je delavec odsoten več drugod za tak primer čas nad tri dni. Popolnoma podobno je tudi glede poškodb na poti na delo in z dela, katerih drugod ne registrirajo. Iz tega se sicer vidi zelo velika skrb za našega proizvajalca, toda na drugi strani to zelo vpliva na število poškodb. Tako je v TGA bilo lani evidentiranih 205 poškodb (obratnih), od teh pa kar 42 takih, ki so se pripel-

REFORMA IN »SOCIALA«

Večkrat čujemo, da je treba postaviti vsako delovno mesto na ekonomsko osnovo. Vsi se v tem strinjamo. Ne moremo pa se strinjati z nekaterimi gospodarstveniki, ki menijo, da je treba socialno delo v delovnih organizacijah odpraviti, češ le kaj naj bi socialni delavci delali v podjetjih? PREDSEDNIK TITO JE JASNO POVEDAL, DA JE TREBA LJUDI, KI NISO PRODUKTIVNI, KI ČAKAJO LE NA SOCIALNO PLAGO, ODSTRANITI IZ PODJETIJ, DA JE TREBA DATI PREDNOST PRIZADEVNEJŠIM LJUDEM. To je tudi edini način, da bodo ljudje delali z zavestjo in da ne bo nikdo pričakoval, da bodo drugi zanj delali. Titove besede smo tudi tako razumeli. Socialne službe pa se ne imenujejo »socialne« zato, da bodo delile podpore, plače, temveč zato, da bodo delavcem ti strokovnjaki pomagali pri težavah, ki ovirajo ljudi pri delu, da jih bodo razsvetljevali, da bodo vplivali na urejevanje vseh tistih problemov delovne družine, ki bodo omogočali starejšemu večjo produktivnost, njihovim otrokom zdravo in dobro varstvo in vzgojo, ki bodo omogočali ljudem tudi počitek po delu.

Delovni ljudje so včasih tudi v duševnih krizah, ki vplivajo na njihovo delovno razpoloženje. Takrat ni važna socialna podpora, temveč je potrebno z ljudmi govoriti, jim svetovati in jih razumeti. To naj bi bile tudi naloge socialnih služb, ki se niso našle svojega mesta v delovnih organizacijah.

Veliko grešimo tudi, ko odhaja delavec v penzijo. Nekateri imajo srečo, uveljavili so pokojnino in delajo na svojih delovnih mestih naprej. Drugi pa so prenehali delati v podjetju — morda za vedno. Ta trenutek je za delovnega človeka velik in težek, nepozabni dan. Zato bi morali poskrbeti za primerno slovo, da bi se človek dobro počutil, da bi ne nehali misliti na svoje nekdanje delovno mesto, skratka kolektiv bi naj ga šel za svojega še naprej. V nekem podjetju so odpustili delavca, ki je v njem delal 30 let. Ko je predal dolžnosti, so mu rekli, da lahko gre. Delavec je potrj odšel. In kaj je ostalo? Trideset let, polnih delo, ostale so žuljave roke in naučeno celo in nekaj hladnih besed v slovo. Kdo se bo v podjetju spomnil na odnose, ki bi jih mrcali gojiti do ljudi, če ne bo v njih socialnih delavcev?

O teh stvarih premalo mislimo. Včasih pozabimo, da smo dolžni izkazati pozornost slednjemu sodelavcu.

Angelca Ziberna

CLOVEK JE DOBIL ODLOČBO ZA POKOJ

V tovarno smo dobili nov stroj, vsi ga veselo ogledujemo in občudujemo. V tovarno je prišel nov delavec, ki je skoraj neopazno prišel v množico ljudi. Ali mu je kdo zaželel dobrodoščilo, ali ga je kdo pozdravil, mu predstavil sodelavce? Morda je človek doživel najhušje? Vsi so ga gledali s strani,

Pisma uredništvu

Pustovanje v Kidričevem – druga plat medalje – še zadnjič!

Pod tem naslovom želim odgovoriti Filipu Dolinarju na njegovo pismo o moji kritiki pustovanja v Kidričevem.

Povedati in pojasniti želim, da sem se pravočasno obrnil na prireditelje s svojim programom, katerega sem imel v ta namen pripravljene, da bi ga pregledali. Prireditelji mi programa niso zavrnili, temveč so me sredi predavanja prekinili. Niso me seznanili, zakaj so to storili, saj bi mi lahko jasno in razloženo povedali, ali lahko sodelujem ali ne. Tako

so me raje pustili v negotovosti in prav zaradi tega sem napisal svojo objektivno kritiko. Moje kritike niso sprejeli, kot je bila mišljena, ter so v odgovoru prešli na žalitve. S tem odgovorom je javnosti pokazal svojo kulturo predsednik mladine v Kidričevem, ki je tudi v komiteju LMS, ter svoje neobjektivno mišljenje.

Stefan Moge, Kidričev

medtem ko sedaj montirajo posebne kabine za daljinsko upravljanje nekaterih ventilov v oddelku dekompozicije. V vsa ta dela je podjetje vložilo okrog 12 milijonov starih dinarjev, še vedno pa odpravljajo druge pomanjkljivosti, katere bo prav tako treba čimprej odpraviti in tako zagotoviti proizvajalcem čim večjo varnost pri delu. Zadnjič smo poročali, kolikšna finančna sredstva je podjetje izdalo v lanskem letu za poškodbe, obolenja, boleznine, toda podjetje zraven tega daje tudi velika sredstva za nabavo osebnih varstvenih sred-

(Nadaljevanje na 5. strani)

SLABA CESTA I. REDA NA ORMOŠKEM OBMOČJU

Minula zima je hudo prizadela ceste na območju občine Ormož. Ponekod so razpokale, dvignil se je asfalt, sesul plaz na cesto in podobno. Najslabše so ceste III. reda. Teh je v občini največ in za popravilo

večkrat ni denarja. Pičla sredstva, ki so odmerjena za popravilo, ne zadoščajo za osebne dohodke cestarjev, za navoz gramoza in ostalo. Ceste so poškodovane, cestarji pa jih skupinsko popravljajo.

Na sliki: popraviljanje neasfaltiranega odseka ceste I. reda med Ormožem in Središčem.

Vesti iz Kidričevega

Ob primerjavi finančnega uspeha TGA po periodičnem obračunu za prvo polletje lani ter zaključnega računa je bilo ugotovljeno, da so rezultati precej slabši, kot se je to predvidevalo ob polletnem obračunu. Vzroke bi morali iskati v novih pogojih gospodarjenja in pa tudi v redukciji električne energije. Dohodek za sklade je v primerjavi z ostankom, izkazanim po polletnem obračunu, manjši za več kot polovico, vsled česar so izdelale službe podjetja dodatne analize za letošnje leto, iz katerih je razvidno, da perspektive za podjetje niso kaj razveseljive.

Zaključni račun izkazuje tri milijarde 780 milijonov starih dinarjev dohodka za razdelitev, ki se razdeli na prispevek v obvezni rezervni sklad 327 milijonov starih dinarjev, neobvezni rezervni sklad 740 milijonov starih dinarjev, v skupne rezerve gospodarskih organizacij 40 milijonov starih dinarjev in na osebne dohodke 2 milijardi 676 milijonov starih dinarjev. Organi samoupravljanja so potrdili delitev celotnega dohodka po zaključnem računu in menili, da je res nastal po zaslugi kolektiv, ki je tudi, kot je bilo poudarjeno, pravilno upravljal z zaupano mu družbeno imovino.

Nedavno je delavski svet TGA razpravjal o pristopu podjetja k poslovnomu združenju energetike SRS, saj se je podjetje že dalj časa zanimalo za sodelovanje s tem združenjem. To je razumljivo, saj je ravno

pomanjkanje električne energije tisto, zaradi česar podjetje največ trpi v izvrševanju svojih proizvodnih nalog.

Pred nedavnim smo v Tedniku poročali o tem, da so prostori obratne ambulante TGA neprimerni in da so samoupravni organi sklenili, da je treba čimprej izvesti priprave za adaptacijo. Delavski svet je zato odobril udeležbo dr. Mitje Mrgoleta in Jurija Princepa, diplomiranega inženirja, na mednarodnem seminarju za sodobno gradnjo zdravstvenih ustanov, ki bo v Zvezi republik Nemčiji. Omenjena tovariša bosta prinesla pozitivne izkušnje za ureditev zdravstvenih ustanov v naših razmerah.

Mladinci v Kidričevem so lani privedli zabavno glasbeno oddajo s tekmovanjem, ki je zelo lepo uspela. Čeprav je to bil za mladince ognjen krst, niso izgubili volje, da se ne bi spet lotili podobne prireditve. Sedaj se vneto pripravljajo na to oddajo. Povabili bodo poleg 20 mladinskih aktivov tudi mladince iz sosednje Hrvatske. Da bo tekmovanje zares zanimivo, zgovorno pove program. Stavilja ga šest tem, ki zajemajo naslednja področja: razvoj TGA, šport, vesoljski poletji, festivali zabavne glasbe od 1960. do 1965. leta, večji politični dogodki v minulem letu in končno še slovenska literatura med NOB. Za zmagovalce bodo pripravljene privlačne nagrade: radijski apa-

rat z gramofonom, gramofon z zvočnikom in oprema za namizni tenis. Poleg tega bodo sodelujoči dobili tudi lepa spominska darila. Mladincem želimo obilo uspehov.

Upravni odbor podjetja je pred kratkim razpravjal o osnutku popravkov statuta, ki ga je izdelala posebna komisija delavskega sveta. Osnetek obravnavajo sedaj člani delovne skupnosti. Statut podjetja, ki mora biti sprejet najpozneje do 7. aprila letos, je že nekaj časa izbešen v vseh obratih. V kratkem bodo o osnutku razpravljali tudi sveti proizvajalcev delovnih enot. Brez sodelovanja čim širšega kroga proizvajalcev namreč ni mogoče pričakovati dobrega statuta.

Svet proizvajalcev delovne enote glinice je nedavno razpravjal o analizah proizvodnje v minulem letu in v prvih dveh mesecih letošnjega leta. Poročali smo že o težavah, ki še vedno tarejo kolektiv, zato je bila pričakovana obširna razprava. V poročilu za delavski svet so bili nakazani mnogi problemi, ki so vzrok, da delovna enota ni lani izpolnila planske naloge, vendar pa so člani sveta izjavljali, da niso bili nakazani tudi bistveni problemi, temveč samo oni, za katere se je mislilo, da jih je krivo članstvo delovne enote. Vsekakor bo treba obravnavati vse probleme, ki negativno vplivajo na proizvodnjo, in ne samo nekatere. M. F.

SLOVO JE BILO TEZKO

(Nadaljevanje s 3. strani)

mininja »Boris Kidrič«, Kidričev, je poslala večlansko delegacijo in več ostalih udeležencev.

Popoldne se je pred žalnimi slovesnostmi zvrstilo ogromno udeležencev v zunanem krogu navzočih, pa tudi med prvoborci in predstavniki ter delegacijami. Pogled na navzoče visoke politične in druge funkcije, od predsednika zvezne skupščine Edvarda Kardelja, političnega sekretarja ZKS Mihe Marinka do vseh všteti navzočih, pogled na sorodnike pokojnega, na razne delegacije, številne prapore in praporščake, na mladino, učence, dijake in študente ter na častni vod JLA, je potrdil, kako priljubljen in spoštovan je bil pokojni Dušan Kveder in kako težko je vse prizadela njegova smrt.

Pogled vseh je nato spremljal tri generale — narodne heroje Janka Sekirnika, Dušana Švara in Franca Poglajena, ko so se v počasnem koraku bližali grobnici herojev sem od skupščinske zgradbe z žaro in odličji Dušana Kvedra ob zvokih posmrtnih koračnic »Kot žrtve ste padli...«, ko so položili žaro na podstavek pri grobnici, pred svoje pokojnega.

Na vso življenjsko in revolucionarno pot pokojnega Dušana Kvedra so spomnili navzoče v svojih nagovorih Viktor Avbelj, Dušan Knežević in Mit-

ja Ribičič. Vso vsebino teh nagovorov je objavil dnevnik »Delo« v celoti. Njihove podatke vsebujejo tudi objavljeni sestavki o pokojnem v našem listu. Po nagovorih je zapel invalidski pevski zbor v slovo partizansko pesem. Po internacionali in streljih topov, po položitvi žare v grobnico ter po koncu pogrebne svečanosti se množica ni razšla, temveč se je mnogo navzočih približalo grobnici herojev in ploščama z imenima Borisa Ki-

driča in Dušana Kvedra, pod katerima počivajo njuni posmrtni ostanki.

Ob poti h grobnici so ostali nešteti krasni venci, ki so jih prinesli v spomin na heroja Dušana Kvedra mnogi predstavniki in delegacije iz vseh strani domovine in iz vseh občin Slovenije. Med njimi so ostali tudi lepi ptujski venci v slovo od nepozabnega, junaškega in zglednega borca, Ptujčana Dušana Kvedra.

V. J.

Nedavno je bil predan namenu 12-stanovanjski blok v Ivanjkovcih. Blok je gradilo gradbeno podjetje »Ograd« Ormož. Blok je zgrajen v neposredni bližini gostišča »Jeruzalem« in železniške postaje. Nova zgradba je prostorna in dovolj svetla.

UČITELJU MORAMO STARŠI POMAGATI

Spet ugotavljamo, da so učni uspehi močno padli, da si učenci ne prizadevajo dovolj za svoje znanje. Kaj storiti? Ali je dovolj, če smo to samo ugotovili? Ugotovljajo pa učitelji in starši sami? Tu je potrebno skupno prizadevanje staršev, učiteljev in otrok.

Vemo, da je učni program zelo obširen, da so tudi delovni pogoji v nekaterih šolah še zelo slabi. Starši so obremenjeni s delom, otroci pa so prepuščeni samim sebi. Otroci pa zaradi svoje otroške narave še niso sposobni za samostojno življenje, zato potrebujejo, da jih vedno nekdo spodbuja k delu, učenju, igri in skrbi za uresničevanje otrokovih hotenj.

Da bi otrokom resnično lahko pomagali, je potrebno medsebojno sodelovanje, zaupanje med starši in učitelji. To sodelovanje pa lahko razvijamo z govornimi urami, roditeljskimi sestanki, razgovori itd. Na teh sestankih pa moramo spregovoriti o otroku, ki ima dobre in slabe lastnosti, zediniti se moramo za skupna stališča, ki bodo otrokom v največjo korist. Če bodo učenci začutili enotno vzgojo staršev in učiteljev, si bodo v učenju vsebolj prizadevali in čutili svojo odgovornost pred domom in šolo.

V soboto je bil v šoli Franca OSOJNIKA Ptuj prijeten roditeljski sestanek, ki sta ga vodili učiteljica V. razredov tov. Anica Šegula in Mimica Korpar. Tov. Korpar je v svojem izjavljanju govorila o metodah učenja. Med drugim je poudarila, da mora biti učenje sistematično delo učencev, zato ne sme biti odvisno od trenutnega razpoloženja. Delo in čas je treba planirati za vsak dan. Trajanje učenja je odvisno od starosti učenca in njegove duševne razvitenosti in od učnega gradiva. Časovni razmahi so odvisni od vrste in težavnosti gradiva. Resnično znanje pridobijo učenci, če se učijo postopno. Izredno pozitivno vpliva na učence stalen prostor. Velika ovira pri učenju naših otrok je branje, ki je še zelo pomanjkljivo. Učenci so pri branju precej raztreseni, in marsikdaj ne znajo premagovati različnih motenj zunanega okolja, ki vplivajo nanje. Pri tem pa lahko največ pomagajo starši, s svojo pomočjo — s pravilnim vplivanjem na določajočega otroka. Določimo čas dela — čas počitka in razvedrila, oskrbimo mu stalen prostor, kontroliramo otrokovo delo in uspeh ne bo izostal. Če bomo dosledno spremljali otrokove uspehe in prizadevanja, bodo tudi otroci čutili večjo odgovornost do učenja, svoje znanje pa bodo osvajali brez posebnih težav. Tako pa bodo srečni otroci in starši, učitelji pa bodo s svojim delom še bolj zadovoljni.

Na roditeljskem sestanku so tudi starši pripomnili, da so otroci pri učenju raztreseni. Potrebno bo otrokom več pomagati.

Starši so pripomnili, da so otroci v času kurentovanja izgubili veliko šolskih ur, prav tako so bili v tem času zelo raztreseni. Smatrajo, da tudi to vpliva na učni program šole, saj ne morejo učitelji v določenem času posredovati učencem potrebnega znanja.

Pred nedavnim so učenci iz Gregorčičevega dvoreda in sosednih ulic organizirali bojne igre, ki so bile bolj podobne divjstvu kot pa otroški igri, saj so pri tem celo nekega učenca ranili. Učenci V. razreda šole Franc Osojnik so dobili pismene opomine, učenci iz drugih razredov in šol, ki so v tej igri sodelovali, pa ne. Starši v celoti odobravajo disciplinske ukrepe, vendar bi morali to izvajati vsi učitelji. Ugotovljeno je, da so učenci vse preveč prepuščeni samim sebi in da v poznih večernih urah ostajajo na cestah, v slabih družčinah, udeležujejo se celo nepriljubljenih prireditvev in zabav. To ne vpliva samo na otrokovo učenje, temveč tudi na vzgojo otrokove osebnosti. Ob tem bi se starši morali zamisliti in storiti vse potrebno, da bi otroci lahko tudi svoj prosti čas pravilno in lepo preživeli.

Taki skupni razgovori med učitelji in starši so zelo koristni in si jih starši želijo še več.

Z. A.

Ob dvajsetletnici AMD Ptuj

Dvorana SZDL na Bregu verjetno še nikoli ni bila tako polna. Od blizu in od daleč so se zbrali člani AMD Ptuj k rodnemu letnemu obnemu zboru, ki je bil obnem tudi dvajsetletni jubilej društva.

Dvajset let obstoja, dvajset let dela! Dvajset let res ni dolga doba, toda koliko bogastva je lahko vsobranega v taki dobi! In za AMD Ptuj lahko trdimo, da je tega bogastva mnogo.

Pestra in bogata je zgodovina tega društva, bogata po uspehih, pa tudi bogata po trenutkih, ko je društvo stalo pred vprašanji,

borniki, ki so plačali z lastnimi sredstvi najnujnejše račune. Takratni gospodar, sedaj pokojni Janko Vrečar pa je ostal pol leta brez plače.

Društvo je razširilo svojo dejavnost tudi izven Ptuja, kjer so bili organizirani avto-moto krožki okrajnega avtoprevoznikstva. Taki krožki so bili v Kidričevem, Cirkulana, Leskovcu in v Središču. Tečajnike je društvo šolalo s svojimi vozili. To šolanje in šolanje v Ptuj nista bili edini obremenitvi društva v tem času. Društvo je moralo svoja vozila vključiti v razne prevoze za družbene organizacije, zlasti v času raznih od-

zase je bilo vzdrževanje vse te pisane množice vozil, odkrivanje potrebnih nadomestnih delov in še kaj.

Kljub vsem težavam, kljub dolgovi, ki so stalno lebdeli nad društvom, se je razvijalo naprej, razširilo svoje naloge, odigravalo tudi svojo družbeno vlogo.

Pri šolanju voznikov motornih vozil je bilo od leta 1964 do danes opravljenega mnogo dela.

Izpit za voznike motornih koles je opravilo 1476 kandidatov, za osebni avtomobil 1734, za tovorni avtomobil 225 in za traktor 150.

Tako je bilo usposobljenih skupaj 3585 kandidatov za voznike motornih vozil, poleg tega pa je društvo izdalo še 2406 potrdil o znanju prometnih predpisov mopeditom, ki so opravili pred društveno komisijo ustreznih izpit.

Poleg šolanja voznikov motornih vozil je društvo prirejalo za svoje članstvo izlete, predavanja iz prometne vzgoje, filmske predstave, prometne akcije za vas, spretnostno-ocenjevalne vožnje, hitrostna tekmovanja, pionirska tekmovanja iz znanja prometnih predpisov, opravilo je tudi tečaje za usposabljanje pionirjev-prometnih mladičnikov. Članstvo je sodelovalo v vseh zveznih vožnjah, ki sta jih priredila Avto-moto zveza Slovenije in Jugoslavije. Razstavljalo je na treh okrajnih gospodarskih razstavah, sodelovalo s svojimi člani na vseh prireditvah in tekmovanjih, ki so jih priredila sosednja avto-moto društva, sodelovalo pa še na raznih mnogih prireditvah in proslavah, kjerkoli in kadarkoli je bilo to potrebno.

Z lastno dejavnostjo in brez pomembnejših denarnih podpor si je društvo ustvarilo primeren voznik park, uredilo učilnico, garaže in servisno delavnico, vse s potrebnim orodjem in potrebno opremo in tudi s sodobnimi učnimi ponazorili.

Društvo v preteklih letih ni delovalo samo na ozemju ptujskem območju, temveč je posredovalo svoje organizacijske in delovne izkušnje tudi izven občine Ptuj.

Dvajset let obstoja, dvajset let dela!

Se enkrat moramo ponoviti, kar smo že v začetku povedali: Dvajset let res ni dolga doba, toda koliko bogastva je lahko vsobranega v tako dobi! In za AMD Ptuj, ki je vzklilo in se razraslo na plodnih tleh dobre volje in požrtvovalnosti prvih, ki so društvu utirali pot, moramo reči, da je bila dvajsetletna doba zelo bogata in, da je društvo pravilno opravilo svoje strokovne in družbene naloge. MF

Z zbora AMD Ptuj

ki so bila videti neresljiva in za delo društva usodna.

Prvi zametki društva segajo nazaj v prvo polovico leta 1946. Razen dobre volje ni bilo ničesar drugega za zacetek. Ni bilo prostorov ne vozil. Organizacijsko je bilo društvo naslonjeno na Komisijo za tehniko in sport pri Fizkulturni zvezi Slovenije.

Zaradi velikih potreb po šoferjih je bilo treba že leta 1948 organizirati vozniki tečaj. Društvo vozil ni imelo, pa so mu prisloščila s svojimi vozili na pomoč nekatera ptujška podjetja, kot: Mlekarna, Navod, Okrajno avtoprevoznikstvo. Prve vozniske izpite je opravilo 37 tečajnikov za osebni avtomobil, 40 tečajnikov za motorno kolo, 9 pa za tovorni avtomobil. Številke jasno kažejo takratno potrebo po šoferjskih kadrih.

Organizacijski dvig društva pa lahko zaznamujemo šele od leta 1948 naprej, ko je bila na I. kongresu ljudske tehnike Jugoslavije ustanovljena Avto-moto zveza Slovenije. Le-ta je ptujskemu društvu dodelila prva motorna vozila, toda vsa so bila trofejnega poretka in v nevoznom stanju. Društvo jih je moralo najprej popraviti in usposobiti za vožnjo. Vprašanje, kje in kako priti do obnovitvenih snovi, do nadomestnih delov, do gum, do bencina in do drugih za delovanje društva neobhodno potrebnih snovi, so bila vsakodnevna vprašanja. Zelje članstva in potrebe družbe pa so bile mnogo večje, kot stvarne in kadrovske zmogljivosti društva. Posamezni odborniki so opravljali brezplačno delo inštruktorjev, drugi pa so skrbeli za tehnično vzdrževanje vozil. Kljub vsem naporom je društvo zabredlo v dolgove, saj je bilo navezano le samo nase in ni dobivalo denarnih podpor.

Položaj je bil videti brezupen. Društvo so rešili posamezni od-

kupov, volitev, obiskov na terenu. Društvo je vse uspešneje delovalo in premagovalo težave in tako je želo vedno več priznanj. Najhušo preizkušnjo je moralo društvo prestopiti v leto 1951, ko je ostalo brez šolskega vozila in s kupom dolgov. Naslednje leto je bilo za vožnjo usposobljeno tovorno vozilo Ford, z izkupičkom od opravljenih prevozov pa so bili poravnani nekateri, že več let stari računi. Kmalu nato je Mestni ljudski odbor dovolil sedanje prostore, kjer si je društvo uredilo delavnico, učilnico in garaže, občinski odbor pa je društvu pomagal še z znatno denarno podporo. Nekateri krožki so se osamosvojili in organizirali lastna društva in tako razbremenili AMD v Ptuj.

Vendar je še ostalo mnogo težav, ena od teh je bil tudi pisani šolski voznik park, saj so se tečajniki vadiili na vozilih vseh vrst in znamk, od tatre, škode, opia, ford, opel blitza, hansa Loyda, puch in gaza do gillerija, le kdo bi se spomnil vseh imen?! Vprašanje

Pionirska tribuna

PRI TOPLI PEČI

Rad imam poletje in vročino. Ko naigram z žogo, oblečem kopalke in skočim v vodo. S prijatelji se lovim in potapljam. Tudi jesen in za njo zima nam prinašata veselje. Ko mrzel jesenski veter pobere zadnje pisane listje, se nestrpnost oziram v oblake in težko čakam prvih snežink.

Ko sneg pobeli naravo, priprnem smučki in se spuščam po hribu v dolino. Ves premočen in utrujen pridem domov. Takrat mi je najljubša topla peč. Zlezem nanjo, v roko pa vzamem knjigo pravljice.

V prostem času igra s sestrom razne igre. Najpogostejša je «Clo-

vek, ne jezi se». Pri tej tudi večkrat goljufamo. Ko smo nekdo igrali, sem skoraj pri vsakem premiku šel za eno ali več točk dalje, kot bi smel. Takrat sem sicer zmagal, ali pozneje so me odkrili in so oni igrali skupno, meni pa so, če so le mogli, škodovali. Zato sem večkrat izgubil, kot zmagal. Pri topli peči rad poslušam radió in gledam ples snežink. Zelo sem srečen, kadar se ves premočen lahko začnem k topli peči, ki se je v poletju niti ne spomnim.

Dušan Perle.

VI. razred osn. šole Majšperk

ZIMA SE POSLAVLJA OD NAS

Vsak človek se veseli pomladi, posebno starčki in pičke. Letos se zima še ni poslovila. Travniki in njive so sicer že ozeleneli, kmetje pa pričeli delati na poljih in v vinogradih. Sadjarji čistijo v sadovnjakih sadno drevje, vinogradniki pa v vinogradih režejo vinsko trto. Najbolj pridni tudi že kopljeje. Spomladanske cvetice so že pokukale iz zemlje in naznanile prihod pomladi. Vsak dan hodim nabirat zvončke, prve znanilce pomladi. Tudi trobentice in mačice sem že natrgal in iz njih napravil šopek.

Zelo se veselim pomladi, saj se bom lahko igral v naravi in na toplem soncu.

Erni Blažič,

5. b raz., osnovna šola Polenshak

Dan žena

Osmega marca je dan žena. Otroci čestitajo svojim mamam. Na ta dan smo se spomnili Suparjeve mame. Sli smo na pokopališče. Nesli smo na grob prvo pomladansko cvetje. Ob grobu nam je tovarišica povedala, da je Suparjevi mami v taborišču umrl sin in kako je skrbel za partizane. Ko so imeli pod skednjem tiskarno.

Peter Jager,

III. razred, Ptujška gora

DOBRO HIGIJSKO IN TEHNIČNO VARSTVO — VIŠJA PROIZVODNJA

(Nadaljevanje s 4. strani) stev, ki so vedno na razpolago. Za osebna zaščitna sredstva je bilo skupno izdanih nad 63 milijonov starih dinarjev in znaša skupna vsota, ki jo je podjetje izdalo v te namene, nad 333 milijonov starih dinarjev. Podjetje torej res skrbi za varstvo svojih delavcev, le da bo moral vsak proizvajalec še več skrbeti za svoje osebno varstvo in za varstvo svojih tovarišev.

Meško France

Vsa vprašanja borcev NOV še niso rešena

Komisija za vprašanja borcev NOV pri izvršnem svetu skupščine SRS v Ljubljani je sklicala predsednike komisij za vprašanja borcev NOV pri občinskih skupščinah na posvetovanje predsednikov 26 občinskih komisij z območja bivših okrajev Celje in Maribor, ki je bilo 17. marca 1966 v Mariboru v Domu družbenih organizacij v zvezi z izvajanjem ukrepov za izboljšanje materialnega položaja borcev NOV v 1965. letu ter z drugimi vprašanji.

Pred tem posvetovanjem je seznanila komisija občinske skupščine z ugotovitvami o osebnem dohodku zaposlenih borcev, upokojenih borcev, priznavalnih, zdravstvenem varstvu kmetov borcev NOV, invalidnih družinskih invalidskih upravičencev in invalidskem dodatku, stanovanjskem vprašanju borcev, položaju družin in otrok padlih in po vojni umrlih borcev NOV. Te ugotovitve veljajo za vseh 62 občin v Sloveniji in sicer, da je bil v vseh teh ozirih dosežen v 1965. letu znaten napredek ob angažiranju znatnih družbenih sredstev, da pa še vedno niso izkoriščene vse možnosti iz republiških predpisov. Preskrbljenost upokojenecv in zaposlenih borcev se je znatno izboljšala, nekoliko pa še zaostaja skrb za kmete borcev in njihove svojce.

V republikli Sloveniji je bilo v 1965 porabljenih za izboljšanje materialnega položaja borcev 15,8 milijard starih dinarjev. Od tega odpade na sredstva občinskih skupnosti in delovnih organizacij 4,8 milijarde, republiške skupnosti 3,5 milijarde, ostalo pa na obvezje iz zveznega proračuna. Za priznavalnino je bilo porabljenih 1,017 milijonov, za zdravstveno zavarovanje kmetov borcev 73 milijonov, na pokojnine borcev 7.572 milijonov, na dodatek za zaposlene udeležence NOV 450 milijonov in za urejanje stanovanjskih vprašanj 4.760 milijonov dinarjev.

Med 62 občinami v Sloveniji sta občini Ormož in Ptuj med občinami v Sloveniji, na kateri je odpadlo 1965. leta od skupnih 448.218.374 din za dodatke za zaposlene borce razmeroma mali znesek, in sicer skupno 3 milijone din (na vsako po 1.500.000 din) iz republiških in zveznih sredstev. Za obe občini je predvideno za 1966 skupno 4.500.000 din za 37 upravičencev od skupnega števila v repu-

bliki 5.319. V občinah Ormož (14) in Ptuj (93) se suče priznavalnina med 5.000 in 21.000 din. Le pri 16 občinah dosega najvišja 16.000 din, pri ostalih pa do 30.000 din. V letu 1966 bi naj porabili občini Ormož in Ptuj v ta namen 18.900.000 din, medtem ko sta porabili lani v ta namen le nekaj nad 11.200.000 din.

Od skupnega števila zavarovancev borcev 27.517 v Sloveniji jih je v občini Ormož 250, v občini Ptuj pa 953. Od tega je v občini Ormož 71, v občini Ptuj pa 265 proizvajalcev; v Sloveniji jih je vseh skupno 8.274. Od skupnega števila invalidskih upravičencev, osebnih in družinskih 31.453 jih je v občini Ormož 198, v občini Ptuj 554. Invalidski dodatek prejema v obeh občinah skupno 164 upravičencev. Za nezaposlene borce grajena stanovanja so porabile občine v 1965. letu 2.705.989.000 din, in sicer za 448 stanovanj. Za otroke padlih in po vojni umrlih borcev je prešlo denarno pomoč v občinah Ormož in Ptuj v 1965. letu 11 družin, nekaj dijakov pa študentske v višini od 10.000 do 18.000 din.

V primerjavi z drugimi občinami v Sloveniji, ki imajo popisano večje število borcev in tudi večje število borcev, ki prejema dodatke in priznavalnino, pomoč itd., sta občini Ormož in Ptuj v skupini z nižjimi števili, čeprav sta si prizadevali upoštevati vse, ki jim skupnost dolguje svojo pozornost in pomoč v smislu zakonitih določil.

So pa še povsod nerešena vprašanja, ki jih komisije sprti rešujejo. Zato je bilo tudi sklicano posvetovanje, ki je imelo namen zbrati priporočila za najboljše rešitve. VJ.

UVEDENA PRAVNA POMOČ

Z letošnjim 1. marcem je Občinski sindikalni svet Ormož uvedel pravno pomoč za zaposlene v občini. Pravna pomoč je brezplačna, namenjena je delavcem. Pravno pomoč bo nudil predsednik Občinskega sodišča Ormož JERNEJ VRHUNEC vsak petek od 15. do 17. ure.

Pravna pomoč bo dajala priporočila delavcem in delovnim organizacijam, sprejemala in pisala bo tožbe, obravnavala delovne spore in nudila bo tudi vse druge oblike pravne pomoči. Na območju občine Ormož večkrat prihaja do kršitve zakona o delovnem razmerju. Pravna pomoč bo zainteresirala člane sindikata, da se delovni spori pravočasno in pravilno rešijo. Člane sindikata bo seznanjala z delovno zakonodajo in s pravicami ter dolžnostmi,

KLUBSKI VECER

GRČIJA — DEŽELA ZGODOVINE IN UMETNOSTI

Programski svet Delavskega kluba »Franc Kramberger« priredi v ponedeljek, 21. marca 1966 ob 19. uri v Delavskem klubu v Ptuj, Ormoška c. 2, klubski večer, ki bo posvečen zgodovini in umetnosti prijateljske Grčije.

Predaval bo znani predavatelj iz Narodnega gledališča »Avgust Cesarec« iz Varažдина, tovariš TOMISLAV JAGACIČ o temi: »Grčija — dežela zgodovine in umetnosti.« Predavanje bo spremljalo sto barvnih diapozitivov, ki bodo udeležencem približali zgodovino in umetnost Grčije.

Na klubski večer vse občane vljudno vabi

Programski svet
Delavskega kluba
»Franc Kramberger«
Ptuj

Upravni odbor gostinskega podjetja HALOSKI BISER, Ptuj, razpisuje delovno mesto.

poslovodje

v obratu gostilna Markovci

POGOJ: kvalificiran gostinski delavec z večletno prakso. Osební dohodki po pravilniku podjetja. Rok za priglasitev do 31. marca 1966.

UO gostinskega podjetja HALOSKI BISER Ptuj

Šola na Polenshaku je treba prebeliti

Osnovna šola Polenshak je bila zgrajena v prejšnjem stoletju in razreda njeno zunanost zob časa. Ponekod so zidovi okrušeni in vlažni. Zunanost šole bo treba v najkrajšem času popraviti in zidove prebeliti. Tudi na strehi ni vse v redu. Nekatere strešnike bo treba zamenjati in popraviti luknjaste žlebove.

Dopisujte v TEDNIK

ŠPORT

NOGOMET

V četrtek, 10. marca t. l., je gostoval v Ptujju član II. zvezne lige zahod Maribor in odigral z domačo Dravo prijateljsko nogometno tekmo. Po lepi zmagi Maribora v tekmi z Borcem iz Banjaluke je Maribor zagiral nepričakovano slabo in neučinkovito. Sicer pa pogledimo, kakšno ekipo je poslal trener Maribora Simunič na igrišče: Vabič, Simeunović, Grioci, Sopič, Tolič, Košak, Balent, Klančnik, Čule, Marković, Binkovski. Trener Drave Eferl je za tako sestavo enajsterico: Kolarič (Ivartnik), Ljubec A., Vuletič, Lipavšek, Kranjc, Emeršič, Korošec, Korenjak, Ljubec T. (Nežmah), Kostanjevec, Perger (Ljubec P.).

Po precej živahni igri je zmagal Maribor z 2:1 z zadetki, ki sta jih dosegla Marković 2 za Maribor in Emeršič za Dravo. Sodil je Vgrinčič sicer zelo dobro, vendar je nekoliko prestrogo prisodil najstrožje kazni v korist drugoligaša.

Drava — Železničar (Mb) 2:3 (1:2)

V povratni nogometni tekmi je bil uspešen mariborski Železničar s 3:2 in se tako oddolžil enajsterici Drave za nedavni poraz na Poljanah 1:2. Nogometaši Železničarja so že bili v vodstvu z 2:0, vendar so domači izenačili z zadetki Korenjaka in Nežmaha. Minuto pred koncem tekme pa je dosegel zmagoviti zadetek najboljši igralec gostov Breznik iz prostega strela. Zadečku je pripomogel nekoliko vratar Drave, ki je slabo posređoval. Sicer pa so napadali obeh ekip pripravili vrsto ugodnih priložnosti za zadetek. Omeniti moramo, da enajsterici nista pokazali nogometa, dostojnega ravni SNL oziroma SCNL. Posebno domači se niso posebno izkazali.

Sodnik Ščurič iz Kidričevega je sodil z napakami pred okrog 200 gledalci.

Drava je nastopila v tej postavi: Kolarič (Ivartnik), Ljubec A., Vuletič, Ljubec T., Lipavšek, Kranjc, Emeršič, Korošec, Korenjak, Nežmah, Ljubec T. (Perger), Ljubec P. (Bogdanovič). Manjkal je Kostanjevec, ki je nekoliko poškodovan, vendar bo do spopada z Mejnikom v Svečini okrevala.

V NEDELJO, 20. MARCA, START V SNL IN SCNL

V nedeljo, 20. marca, pojdejo enajsterice v Slovenski nogometni ligi in v obeh conskih ligah v borbo za točke spomladanskega dela sezone 1965/66.

Aluminij bo gostil na svojem igrišču MURO iz Murske Sobote in gotovo pobral vse izkupitke. Enajsterica Drave pa potuje v Svečine, kjer bo gost Mejnika. Ostali pari: Soštanj : Nafta v Soštanju, Kovinar : Fužinar na Teznm, Radeče : Olimp v Radečah, Konjice : Grafičar v Konjicah, Ojstrica iz Dravograda bo prosta.

ROKOMET

V soboto in v nedeljo, 12. in 13. marca, sta gostovali v Ptujju rokometni ekipi GSV in POST iz sosednje Avstrije in se pomerili z Dravo na stadionu ob Ormoški cesti. Preden bomo govorili o predstavah, naj omenimo, da omenjeni avstrijski ekipi ter HC iz Celovca sodelujejo skupaj z Dravo, mariborskim Branikom in Partizanom iz Slovenj Gradca v mednarodnem tekmovanju za pokal Stajerske.

Igralci Drave so bili uspešni obkraj in so zmagali povsem zasluženkrat in so zmagali povsem zasluženkrat proti povprečnim ekipam. Poglejmo izide:

DRAVA-GSV 19:14 (12:7)

V prvi tekmi v soboto zvečer je Drava zmagala povsem zasluženkrat proti znanemu nasprotniku, ki je bil v Ptujju že večkrat, tudi Ptujčani so bili v gosteh v Avstriji.

Sedmerica Drave, ki je nastopila v sestavi: Magdalenc, Cimerman, Kovač, Jurkovič, Rozman, Strašek, Gašperšič, Černezel, Hojnik, Simec in Kajnik, je brez velikih naporov premagala sicer borbene goste, ki pa očitno niso navajeni na majhno igrišče. Največ zadetkov je dosegel Rozman — 7. Sodil je Zvan iz Maribora, solidno.

DRAVA-POST 24:19 (11:8)

Druga zmaga v nedeljo dopoldne je bila izvojevana v identični igri kot prejšnji večer, z ne prevelikim naprezanjem s strani modro-bele ekipe. Domačini so sicer nastopili v isti postavi kot dan poprej, le da smo videli na asfaltu neprenehoma iste igralce. Zopet je bil najuspešnejši igralec Rozman s šestimi zadetki, 5 golov pa je dosegel Jurkovič.

Pred kakšnimi 100 gledalci je sodil Zvan.

Težko pričakovane tekme med ženskima sedmericama Drave in

mariborskega Branika žal ni bilo, saj Mariborčanke niso prispele in smo tako bili priče le treningu mlade ptujske ekipe. Mnogi so razočarani zapustili areno, saj ni bilo v njej odlične Mire Jasič in sigralk.

KOMENTAR K »REVIJI ROKOMETA«

Pod gornjim naslovom je bilo najavljeno gostovanje solidnih rokometnih ekip v Ptujju v prejšnji številki Tednika. Za razliko od teh tekem smo gledali dve in še ti sta se precej razlikovali po objavi in programu; skromno število vnetih privržencev rokometu je prišlo v nedeljo dopoldne na stadion Drave, da bi si ogledali srečanje z neznanom ekipo POST iz Graza — tekma je bila najavljena za 15. uro popoldne. No, pa nič hudega! Saj so naši fantje zmagali.

Ko smo že pri igralcih, naj ne pretiravamo, če trdimo, da sta obe ekipi zelo slabi (prav je imel Jurkovič, ko je povedal: »V dveh dneh dva naporna treninga), GSV in POST sta zelo slabi, morda zato, ker je v Avstriji še mrtva sezona, nekoliko pa se jim pozna, da jim je veliki rokomet bolj znan.

Bolje bo, če zapišemo nekaj o »naših fantih« — igralcih Drave v »modro-beli« dresih. Ko smo že pri dresih, naj vam zaupamo, da smo opazili s svojih sedežev, da so imeli nekateri igralci Drave na majicah tudi po več odprtih, ki so vzbujale videz, kot da so raztrgane. Kovačeva majica je tako zijala, da smo razločno videli kurjo polt na njegovem telesu — nedostojno »revijo rokometu«!

In kako so igrali rokometiši Drave?

Vratar Magdalenc je nekoliko razočaral, obranil je sicer nekaj močnih strelcev, vendar so bile nekatere napake pregrobe.

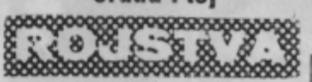
Gašperšič je prišel v formo — vendar žal mora v JLA, dosegel je nekaj lepih zadetkov, v obrambi pa igral precej ostro. Cimerman v napadu prepočasen, v obrambi pa sila indolent. Dirigent, kapetan in trener — duša ekipe Strašek, pa je igral obe tekmi v prizadevanju, da bi zaigral kar najbolje, vendar ni uspel. Ne more on sam biti igralec in hkrati trener na tekmah — ne sme si privoščiti menjave igralcev, če je on sam v igri (primer: ko je igral Simec na krilu, je napravil trener tri grobe napake zapored — rezultat: Simec je moral zopet med obrambne igralce).

Se najbolj sta ugajala nitri in prodorni Rozman ter ostrí (včasih celo nekoliko preveč) »bombarders« Jurkovič. Bila sta najuspešnejša strelca modro-bele ekipe, vendar bi jima zamerili le-to, da je prvi streljal takrat, ko mu ni šlo najbolje, v ugodnih položajih pa podajal in kompliciral. »Igralec na črti« Kovač je vse premalo zaposlen in tako je za ekipo nepotreben, če-

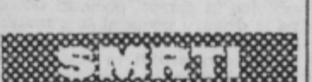
ravno je ta igralec dosegel odlične zadetke s kazenske črte — seveda z dobrimi podajami soigralcev. Ostali igralci so premalo igrali — na primer Kajnik sploh ni nastopil? Kdaj bo — morda proti Soštanju, ko bo šlo za točke? Tukaj je bilo moč videti njegove trenutne sposobnosti. Igra celotne ekipe je vse preveč statična, igralci še ne obvladajo okroglega usnja (bila je tudi spolzka žoga, predvsem v soboto). Pri takšni igri zavisi skoraj vse, vsak zadetek od strelcev od daleč. S takšnim načinom igre pa ne moremo pričakovati kaj več kot jalovih zmag, morda pa celo hude poraze.

Cprav je zasedla sedmerica Drave prvo mesto po končanem jesenskem delu SRL, ima še vedno veliko možnosti za končni uspeh, vendar mnogo zavisi od priprav in treningov pred začetkom. Mnogi se pohvalno izražajo o delu mladega in prizadevnega trenerja Nikolaja Straška, vendar bi morali počakati človeka, ki bi ga dostojno zamenjal na tekmah, ko bi moral biti trener le igralec in nič več. S kakšnimi težavami se sreča trener kot igralec na igrišču je omenil najbolje trener trboveljskega Rudarja Anton Bašič: »Napaka trenerja-igralca je 5-krat večja kot napaka katerega koli igralca v igri.« NK

Rojstva, poroke in smrti na območju Matičnega urada Ptuj

Rodile so: Viljemina Kozel, Stanošina 4 — Valerijo; Otilija Skregulj, Zasavci 15 — Branka; Marija Petek, Runeč 37 — Marijo; Jožefa Vek, Zg. Jablane 26 — Jožefo; Katarina Horvat, Razkrižje 54, Ljutomer — Darjo; Alojzija Zinko, Radomerščak 12, Ljutomer — Romana; Stefanija Turk, Majšperk 7 — Aleksandra; Marija Poljanec, Dornava 20 — dekluco; Jožefa Stuhec, Koračice 77 — Miroslava; Marija Brglez, Kidričevo 5 — Liljano; Neža Krajnc, Brezovec 6 — Jožico; Marija Baklan, Sp. Jablane 16 — dečka; Neža Haložan, Volkermerjeva 1 — dekluco.

Umrlí so: Elizabeta Marin, Ljubljana, Ob zeleni jami 1, roj. 1908, umrla 8. marca 1966; Terezija Rihtar, Zagorje 21, Tomaž, roj. 1915, umrla 10. marca 1966; Jože Cavnik, Mladinski zaščitni dom Dornava, roj. 1957, umrl 12. marca 1966; Karl Jelinek, Ob Grajeni 2-a, roj. 1886, umrl 12. marca 1966.

TAP Ptuj med prvimi podjetji z novim statutom

Osnutek statuta TAP Ptuj obsega 94 strani in 252 členov. Ze ob sestavljanju osnutka statuta je bila komisija delavskega sveta v stiku z oddelkom za upravno pravne zadeve pri občinski skupščini Ptuj, tako da je besedilo nekaterih članov vskladila s priporočili tega oddelka.

V statutu je posebno poglavje o delovnih razmerjih, do podrobnosti pa bodo določila tega poglavja obdelana v posebnem pravilniku o delovnih razmerjih. Tako bodo vprašanja s tega področja širše raztolmačena in lažje razumljiva zaposlenim v tovarni. Sestavni del tega pravilnika bo tudi pravilnik o odgovornosti zaposlenih v delovni skupnosti, po katerem bodo lahko zaposleni uveljavljali svoje pravice po pristojnostih, ki dobijo s pravilnikom tudi svoje mesto v skladu z zakonitimi določili.

Zbora občinske skupščine Ptuj se bosta na seji nedvomno najdalje zadržala pri tistih določilih, ki so narekovala vskladitev statuta z novimi zakonitimi določili, pa tudi pri pripombah načelnika oddelka za upravno pravne zadeve pri skupščini. Ta oddelek si je pridobil pri pregledovanju osnutkov statuta gospodarskih organizacij najboljši pregled nad upoštevanjem vseh zakonitih določil, ki so vplivala na sestavo novih statuta. V. J.

Oglašujte v Tedniku

OBVESTILO

Krajevna skupnost Ormož, odbor za ureditev pokopališča Hum obvešča vse občane s tozadavnega področja, da bo spomladi leta 1966 pričel z delom na preureditvi humskega pokopališča. Zato naproša vse lastnike grobov, ki še niso prijavili svojih naslovov imenovanemu

Danes in jutri

Kino Gorišnica

20. marca — jugoslovanski film NEVARNA POT.

Kino Ormož

19. in 20. marca — francoski film ROBERTO LA ROCCA; 23. marca — angleški film ZA VEDNO SKUPAJ.

Kino Ptuj

19. in 20. marca — angleški barvni film TOM JONES; 22. in 23. marca — francoski film GERMINAL; 24. marca — sovjetski film VOJAKOV OČE; 25. in 26. in 27. marca — ameriški barvni kinemaskopski film RIO CONCHOS.

Kino Središče

19. in 20. marca — ameriški barvni film LEDOVI DOZIVLJAJI.

Kino Tomaž pri Ormožu

20. marca — ameriški film SEVERNO PROTI ALASKI.

LUNINE SPREMENBE IN VREMENSKA NAPOVED ZA ČAS OD 20. DO 27. MARCA 1966.

Mlaj bo v torek, 22. marca, ob 5.47. NAPOVED VREMENA: bo še vetrovno, spremenljivo oblačno, dež in sneg krajevne značaja. V sredini tedna se bo vreme otoplilo in se še poslabšalo.

V ponedeljek, 21. marca, ob 2.53 se prične pomlad.

Alojz Cestni

Objave in oglasi

PRODAM

Prodam dobro ohranjeno sobno in kuhinjsko pohištvo, mosko in žensko kolo. Naslov v upravi.

Dvosobno sončno stanovanje v starem delu mesta zamenjam za dvosobno komfortno stanovanje. Naslov v upravi.

Prodam otroški globok športni vozicek. Naslov v upravi.

Prodam šivalni stroj. Vprašajte, Ptuj, Prešernova 4.

Stavbeno parcelo na lepem kraju in lahkega kompletna voz prodam. Naslov v upravi.

Prodam 4ha posestva (vinograd, njive, sadovnjak in gozd) s hišo in gospodarskim poslopjem z elektriko in vodovodom. Soko, Krčevina 120, Ptuj.

Prodam hišo z gospodarskim poslopjem in 58 m² zemlje. Vprašajte v popoldanskem času Ob Dravi 7, Ptuj.

Rabljeno 120-basno kromatično harmoniko prodam ali zamenjam za dobro ohranjen dvosedezni moped. Kmetec Ivan, Vareja 52, Videm.

Kravo s teletom prodam. Vprašajte Kungota 27, Kidričevo.

Prodam otroški športni vozicek z vložkom in otroško košarico. Naslov v upravi.

2000 kg sena in otave prodam. Vprašajte Placar 33, Lah Alojz.

Prodam sladko brežno seno. Vprašajte Ob Dravi 5, Ptuj, Stenberger.

KUPIM

Kupim dobro ohranjeno mizarstvo strožnico. Ferencič, Senšak 2, Juršinci.

SOBE

Večjo prazno sobo ali sobo in kuhinjo v Ptujju ali okolici iščeta zakonca brez otrok. Data nagrado 200.000 starih dinarjev. Naslov v upravi.

OPREMLJENO SOBO ODDAM.

Vprašajte v Prešernovi 20, Ptuj.

SLUŽBE

Sprejem vajenca za soboslikarsko in pleskarsko stroko. Naslov v upravi.

Sprejem honorarno zaposlitev. Vprašajte Horvat, Cesta Olj. Mešič 9, Ptuj.

Janezu Lesjaku, ki služi vojaški rok v Mostarju, želi vse najboljše, posebno pa zdravja, za minuli praznik, žena in hčerka Jelka, oče in mati iz Mezgove in Kicarja pa ga lepo pozdravljajo.

Razpisujemo prosto delovno mesto

blagajničarke

v prodajalni. Prejemki po pravilniku. Komisija za razpis pri trgovskem podjetju »PANO NIJA«, PTUJ.

Razpisna komisija za razpis delovnih mest pri podjetju pekarnarje »Vinko Reš« v Ptujju

razpisuje

delovno mesto kvalificiranega kurjača

POGOJI:

1. kvalifikacija kurjača,
2. večletna praksa pri kurjenju TRIKA peči in strokovno znanje za opravljanje parnih naprav.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Komisija za sprejemanje in odpuščanje delavcev pri ZAVODU OLGE MEGLIČEVE v PTUJU

razglaš

naslednja prosta delovna mesta:

- 5 kvalificiranih delavcev kovinske stroke,
- 1 kvalificiranega orodjarja,
- 1 kvalificiranega polirca.

Osební dohodki po pravilniku zavoda. Vloge pošljite najpozneje do 1. aprila 1966.

Umrl je naš tovariš

DUŠAN KVEDER-TOMAŽ

narodni heroj, rezervni general podpolkovnik

V NOB je posvetil vse svoje velike sposobnosti za zmago nad fašizmom in prehodil težko in odgovorno pot od komandirja čete do komandanta

Glavnega štaba NOV in POS

Slovenski borci ga bomo ohranili v trajnem spominu

Predsedstvo Zveze združenj borcev NOV Slovenije

trali kot zapuščeni in bodo ob preureditvi pokopališča izravnani. Spomenike zapuščenih grobov bo odbor prodal na javni dražbi, denar pa uporabil za preureditvena dela. Krajevna skupnost Ormož Odbor za ureditev pokopališča — Hum pri Ormožu